БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 38 (1816) | 22 февраль, чоршанба, 1961 йил | Баҳоси 2 тийин

РСФСР Марказий областлар ва автоном республикалар қишлоқ хўжалик илғорларининг кенгаши очилди

МОСКВА, 21 февраль. (ТАСС). Бугун Катта Кремль Саройида РСФСР Марказидаги областлар ва автоном республикалар қишлоқ хўжалик илғорларининг кенгаши очилди.

Н. Г. Игнатов, Ф. Р. Козлов, А. И. Микоян, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, Е. А. Фурцева, Н. С. Хрушчев, Н. М. Шверник, Г. И. Воронов, В. В. Гришин ўртоқлар президиумга чиққанларида кенгаш қатнашчилари уларни узоқ давомли гулдурос қарсаклар билан кутиб оладилар.

Кенгаш ишида қишлоқ хўжалик илғорлари, партия, совет, комсомол ходимлари, мутахассислардан иборат 1900 га яқин киши қатнашмоқда. Украина, Белоруссия, Латвия, Литва, Эстониядан, шунингдек РСФСРнинг Шимол ва Ғарби-Шимол областларидан жуда кўп меҳмонлар келди.

Кенгашни КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети РСФСР Бюроси раисининг ўринбосари Г. И. Воронов очди.

Кенгаш қатнашчилари РСФСР Марказидаги областлар ва автоном республикаларнинг колхоз ва совхозларида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш чораларини муҳокама қиладилар.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советида

СССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МИНИСТРЛИГИНИ ҚАЙТА ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети қишлоқ хўжалигига раҳбарликни қайта қуриш соҳасида кейинги йилларда катта иш қилинганлигини қайд қиладилар.

Иттифоқчи республикаларнинг халқ хўжалигига раҳбарлик қилишдаги ҳуқуқларини кенгайтиришга қаратиб партия томонидан ўтказилаётган йўлга мувофиқ, пул билан таъминлаш, таъминот ва планлаштириш соҳасида СССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг ихтиёрида бўлиб келган кўп масалалар республикалар ихтиёрига топширилди, капитал маблағларни, техникани, минерал ўғитларни ва бошқа моддий воситаларни республикалар ўртасида тақсимлаш масалалари эса, СССР Давлат план комиссияси ихтиёрига топширилди.

Қишлоқ хўжалигида планлаштиришнинг янги тартиби қабул қилинди ва муваффақиятли равишда амалга оширилмоқда. Бу янги тартиб қишлоқ меҳнаткашларининг ердан яхшироқ фойдаланиш ҳамда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун курашдаги ташаббусига кенг йўл очиб берди. Қишлоқ хўжалик органлари давлат ҳисоботини олиб боришдан озод қилиндилар. Бу иш СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий Статистика Бошқармасига ва унинг маҳаллий органларига топширилди.

Қишлоқ хўжалик министрлиги қишлоқ хўжалик техникасидан фойдаланиш ва уни ремонт қилишни ташкил этиш масалалари билан кейинги вақтларгача шуғулланиб келган эди. Ҳозирги вақтда бу вазифа ҳам Министрлик гарданидан соқит қилинаётир. Машиналар, ўғитлар ва бошқа моддий-техника воситаларини колхозларга ва совхозларга сотиш билан шуғулланадиган бирлашма тузилмоқда. Бу бирлашма машиналар ремонтини ва техникадан фойдаланишни ташкил этиш билан ҳам шуғулланадиган бўлади.

Бинобарин, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини планлаштириш, ҳисобга олиш ва ҳисобот ишларини олиб бориш, қишлоқ хўжалигини пул билан ҳамда моддий-техника воситалари билан таъминлаш, машина-трактор паркини ремонт қилиш сингари вазифалар ССР Иттифоқи Қишлоқ хўжалик министрлигининг гарданидан соқит қилинди. Бунга илова қилиб шуни айтмоқ керакки, навбатдаги қишлоқ хўжалик ишларининг ўтказилиши устидан оператив контроль қилиб туриш вазифалари ҳам аллақачон соқит қилинган эди. Колхозлар ва совхозларда кадрлар ўсиб етишган ҳозирги вақтда экишни, ҳосил йиғим-теримини ва бошқа қишлоқ хўжалик ишларини ўтказиш тўғрисида Иттифоқ Министрлигидан мамлакатнинг ҳамма районларига кўрсатмалар бериб туришнинг ҳожати йўқ. Министрликка бундай вазифаларни яна топшириб қўйиш йўлидаги ҳар қандай уриниш шаблонга қайтиш бўлур эди, ва қишлоқ хўжалигининг манфаатларига жиддий зарар етказган бўлур эди.

Бундай шароитда қишлоқ хўжалик органларининг аппаратини тубдан қайта қуриш, уни кўп йиллардан бери бўлиб келганидек, қишлоқ хўжалигини маъмурий бошқариш аппаратидан фан муваффақиятларини ва илғор тажрибаларни ишлаб чиқаришга жорий қилиш билан шуғулланадиган ташкилотчи марказга айлантириш зарурияти туғилди.

Бизнинг мамлакатимиз ўз тараққиётининг янги даврига, коммунистик жамият қуришни авж олдириш даврига кирди.

Эндиликда фан муваффақиятларини ва илғорлар тажрибасини ишлаб чиқаришга жуда кенг жорий қилиш партия ва халқ амалий фаолиятининг туб масалаларидан биридир. Меҳнат унумдорлигининг коммунизмнинг тўла ғалабаси учун зарур даражада бўлишини фақат фанга, илғор кишиларнинг тажрибаларига таяниб таъминлаш мумкин.

Совет қишлоқ хўжалик фани, илғор колхозлар ва совхозлар, ишлаб чиқариш новаторлари социалистик қишлоқ хўжалигининг нақадар бой имкониятлари борлигини кўрсатиб бердилар.

Совет Иттифоқининг ҳамма республикаларида мамлакатда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини мўл-кўл қилиб вужудга келтириш учун зарур бўлган ишлаб чиқариш даражасига ҳозирги куннинг ўзидаёқ эришган бирталай колхозлар ва совхозлар бор.

Энди асосий вазифа шундан иборатки, фаннинг энг яхши муваффақиятларидан, илғор меҳнат усулларидан миллион-миллион кишиларни фойдаланадиган қилиш, ҳамма колхозлар ва совхозларнинг қишлоқ хўжалик илғорлари сингари ишлайдиган бўлишига эришиш керак. Қишлоқ хўжалик министрлигининг ва унинг жойлардаги органларининг иши, қишлоқ хўжалик органлари аппаратининг структураси эса, мана шу мақсадга эришишга жавоб берадиган бўлиши лозим.

Янги шароитда Қишлоқ хўжалик министрлигининг асосий вазифаси деҳқончилик маданиятини янада оширишдан, қишлоқ хўжалик фанини ривожлантириш, илмий-тадқиқот муассасаларининг ишларини ҳар томонлама яхшилаш, фан муваффақиятларини ва илғорлар тажрибасини умумлаштириш, пропаганда қилиш ва кенг практика жорий қилиш асосида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг ҳамма тармоқларида техникани тараққий эттиришдан иборатдир.

Уруғчиликни ва селекция ишларини тўғри ташкил этиш, Министрликнинг таянчи бўлиши лозим бўлган қишлоқ хўжалик тажриба станцияларига раҳбарлик қилиб туриш — Министрликнинг асосий вазифаларидан биридир.

СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги наслчилик иши билан, ветеринария билан, қишлоқ хўжалик экинларининг касалликлари ва зараркунандаларига қарши курашиш масалалари билан шуғулланиши лозим.

Юқори ва ўрта малакали кадрлар тайёрлашни ташкил этиш Қишлоқ хўжалик министрлигининг муҳим вазифасидир. Бу ишда қишлоқ хўжалик олий ўқув юртлари ва техникумларида ўқувчилар назарий билимлар олибгина қолмасдан, шу билан бирга бу билимларни практикада яхши қўллана оладиган бўлишларига, техникани эгаллаб олишларига, ўқиш жараёнида бошқа амалий кўникмаларни олишларига ҳам алоҳида эътибор берилиши лозим. Бунинг учун қишлоқ хўжалик ўқув юртлари шаҳарларда жойлашмасдан, балки қишлоқ районларидаги совхозларнинг кенг ерларида жойлашмоғи керак.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети қишлоқ хўжалик органларининг қуйи бўғинларини қайта қуришга алоҳида аҳамият бермоқдалар. Шу вақтгача қишлоқ хўжалик органларининг қуйи бўғинлари кўпинча канцеляриячилик иши билан шуғулланиб келдилар, минглаб мутахассислар жонли ташкилотчилик ишидан ажратиб қўйилди.

Илғор совхозлар ёки колхозлар негизида районларда ташкил этилаётган тажриба-намуна хўжаликлари ҳозирги замон шароитида қуйи қишлоқ хўжалик бўғини бўлиши лозим. Шу хўжаликларда ишлайдиган мутахассислар ва олимлар фақат ўз тажрибаларини тўплабгина қолмасдан, шу билан бирга бошқа колхозлар ва совхозларнинг тажрибаларини ҳам умумлаштириб, бу тажрибаларни ўз зоналаридаги хўжаликларга актив равишда жорий қилишлари ва шу тариқа хўжаликни фан ва практиканинг тағин ҳам юксак даражасида олиб боришни таъминлашлари лозим.

Тажриба-намуна хўжаликларининг олимлари ва мутахассислари ўзлари хизмат кўрсатаётган колхозлар ва совхозларда энг яхши навли уруғликларни, наслдор чорва молларини, қишлоқ хўжалик экинларини парвариш қилишнинг илғор методларини, тупроқни ишлашнинг илғор методларини, далаларни ўғитлаш системасини ҳамда меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот таннархини камайтиришга қаратилган бошқа тадбирларни тезроқ жорий қилиш тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилишлари лозим.

Мана шу ишларнинг ҳаммасини директивалар юбориш, буйруқлар бериш йўли билан эмас, балки асосли тавсиялар бериш, хўжаликни олиб боришнинг, ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг энг яхши усулларини колхозларга ва совхозларга амалий кўрсатиб бериш йўли билан ташкил этиш лозим.

Тажриба-намуна хўжалиги ҳақиқатан намунали хўжалик бўлиши, колхозчилар ва совхозларнинг ишчилари, колхозларнинг раислари ва совхозларнинг директорлари, агрономлар ва зоотехниклар, инженерлар ва бошқа мутахассислар бу хўжаликларга бемалол келиб тажриба ўрганадиган бўлишлари лозим. Улар шу хўжаликларда чорва молларининг энг яхши зотлари билан, чорва молларини овқатлантириш рационлари билан, қишлоқ хўжалик экинларининг серҳосил навлари билан, ишлаб чиқаришнинг у ёки бу участкасидаги ишларнинг механизациялаштирилганлиги билан танишишлари, буларнинг ҳаммасини ишлаб чиқаришга қандай қилиб жорий қилиш тўғрисида маслаҳат олиб туришлари мумкин.

Тажриба-намуна хўжалиги колхозга ёки совхозга мутахассислар юбориб туради, бу мутахассислар колхоз ёки совхоз шароитида хўжаликни тўғри ташкил этишга ёрдам берадилар, ишни йўлга қўймоқ учун бирмунча вақт ўзлари ишлайдилар. Шуни эсда тутиш керакки, одамларга конкрет намуналарни, ўрнакларни кўрсатиб ўргатиш янгиликни пропаганда қилишнинг энг таъсирчан формасидир.

Қишлоқ хўжалик органларининг ишларини қайта қуриш қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда фаннинг ва илғорлар тажрибасининг ролини янада юқори кўтаришга, фанни турмушга, қишлоқ хўжалик практикасига тағин ҳам кўпроқ яқинлаштиришга ёрдам берадики, бу қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш соҳасида партия ва ҳукумат белгилаб берган планларни амалга оширишнинг муҳим шартидир.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети қарор қиладилар:

1. СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги марказий аппаратининг структураси тасдиқлансин.

2. Иттифоқчи ва автоном республикалар қишлоқ хўжалик министрликларининг, ўлка, область қишлоқ хўжалик бошқармаларининг намунали структуралари ҳамда тажриба-намуна хўжалигининг районда олиб борадиган ишларининг асосий йўллари маъқуллансин.

Иттифоқчи республикаларнинг Министрлар Советларига республикалар Қишлоқ хўжалик министрликларининг, ўлка, область қишлоқ хўжалик бошқармаларининг структураларини ва штатларини, шунингдек ҳар бир иттифоқчи республикада хўжаликни олиб бориш хусусиятларини ҳисобга олиб, район тажриба-намуна хўжаликларининг структурасини ва уларнинг ишидаги асосий йўлларни тасдиқлашни таъминлаш топширилсин.

Иттифоқчи республикаларнинг Министрлар Советлари илмий ва ўқув муассасаларига экспериментал хўжаликларни, районларнинг тажриба-намуна хўжаликларини ташкил этмоқ учун совхозлар ва колхозларни танлаб беришни ташкил этсинлар.

3. РСФСР Министрлар Совети, Қозоғистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Озарбайжон ССР Министрлар Совети, Литва ССР Министрлар Совети, Латвия ССР Министрлар Совети, Арманистон ССР Министрлар Совети, Туркманистон ССР Министрлар Совети ва Эстония ССР Министрлар Совети олий ва ўрта қишлоқ хўжалик ўқув юртларини министрликлар ва бошқармаларнинг ихтиёридан олиб, иттифоқчи республикалар Қишлоқ хўжалик министрликларининг ихтиёрига топширсинлар.

4. Давлат қишлоқ хўжалик адабиёти нашриёти (Сельхозгиз) СССР Маданият министрлиги ихтиёридан олиниб, СССР Қишлоқ хўжалик Министрлиги ихтиёрига берилсин.

5. СССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг ва маҳаллий қишлоқ хўжалик органларининг вазифалари ва улар бажарадиган ишларнинг характери ўзгарганлиги сабабли илгари Министрлик бажариб келган вазифалар қуйидаги бошқармаларга ва ташкилотларга юклатилсин:

СССР Давлат план комиссиясига — совхоз ишлаб чиқариши, ўрмон хўжалиги, Давлат ер баланси масалалари, колхозлар ва совхозларнинг хўжалик фаолиятини ва молиявий аҳволини анализ қилиш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг галдаги планларининг бажарилишини ҳамда асосий қишлоқ хўжалик ишларининг ва сув хўжалик қурилишининг боришини анализ қилиш ва шу масалаларга доир таклифлар тайёрлаш ишлари;

СССР Марказий Статистика Бошқармасига — колхозлар ва совхозларнинг йиллик ва квартallik бухгалтерия ҳисоботларини ишлаб чиқиш, бухгалтерия ҳисоботининг бирламчи ҳужжатлари ва дафтарларининг формаларини ишлаб чиқиш ва колхозларга етказиб бериш, бухгалтерия ҳисоботини ташкил этишда колхозларга ёрдам кўрсатиш ишлари.

6. Лойиҳалаш-қидирш ишларини бажарувчи «Агролес-проект» бирлашмаси СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ихтиёридан олиниб, СССР Давлат план комиссияси ихтиёрига топширилсин.

СССР Министрлар Советининг қишлоқ хўжалик техникасини, запас қисмларни, минерал ўғитларни ва бошқа моддий-техника воситаларини сотиш, колхозлар ва совхозларда машиналарни ремонт қилиш ва улардан фойдаланишни ташкил этиш билан шуғулланадиган Бутуниттифоқ бирлашмасини („Союзсельхозтехника“) тузиш тўғрисида

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети шуни қайд қиладиларки, машина-трактор станциялари қайта ташкил этилганлиги ва техника колхозларга сотилганлиги натижасида техникадан яхши фойдаланиш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада механизациялаш ва меҳнат унумдорлигини ошириш учун ҳийла қулай шароит вужудга келди. Шу билан бирга, колхозларга ва совхозларга техникани, запас қисмларни, минерал ўғитларни ва бошқа моддий-техника воситаларини сотишнинг мавжуд тартибини ўзгартириш зарур бўлиб қолди.

Колхозлар ва совхозларни техника билан таъминлашнинг яқин вақтгача давом қилиб келган тартибида жиддий камчиликлар бор эди. Қишлоқ хўжалик министрлиги колхозлар ва совхозларнинг машиналарни ишлаб чиқариш ва сотиб олиш тўғрисидаги заявкаларини ҳақиқатда ҳисобга олмас эди. Колхозлар ва совхозларнинг машиналарга бўлган ҳақиқий эҳтиёжи ҳисобга олинмай, кўпинча бу машиналар районларга ва областларга Қишлоқ хўжалик министрлигининг разнарядкалари бўйича марказлаштирилган тартибда юборила берар эди. Бу шунга олиб келар эдики, баъзи районларга юборилган техникадан шу районларда мақсадга мувофиқ фойдаланиш имконияти бўлмаган ҳолда бошқа районлар эса айни вақтда шу техникага муҳтож бўлиб қола берар эди.

Қишлоқ хўжалик машиналарини ишлаб чиқаришни ташкил этиш чоғида мамлакатнинг турли районларидаги зона хусусиятлари етарлик ҳисобга олинмас эди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети колхозлар ва совхозларга техникани, запас қисмларни, минерал ўғитларни ва бошқа моддий-техника воситаларини сотишнинг мавжуд системасини ўзгартириб, бу системани янги, тағин ҳам демократик асосда қуриш зарур деб ҳисоблайдилар.

КПСС Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Совети Марказий Комитетнинг январь (1961 йил) Пленуми қарорига мувофиқ, **қарор қиладилар:**

1. СССР Министрлар Советининг қишлоқ хўжалик техникасини, запас қисмларни, минерал ўғитларни ва бошқа моддий-техника воситаларини сотиш, колхозлар ва совхозларда машиналарни ремонт қилиш ва улардан фойдаланишни ташкил этиш билан шуғулланадиган ва СССР Министрлар Советининг Давлат комитети ҳуқуқига эга бўлган Бутуниттифоқ бирлашмасини («Союзсельхозтехника») тузиш зарур деб топилсин. Бирлашма колхозлар ва совхозларнинг ҳамма турдаги техника, минерал ўғитлар ва бошқа моддий-техника воситаларига бўлган эҳтиёжларини таъминлаш, колхозлар ва совхозларнинг тракторларга, ер ишлаш ва йиғим-терим машиналарига, автомобилларга, моторларга, запас қисмларга, хуллас қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига керакли нарсаларнинг ҳаммасига бўлган эҳтиёжларини ҳисобга олиш билан шуғулланиши лозим.

«Союзсельхозтехника» хўжалик ҳисоби асосида ишлайди. Бирлашма колхозлар ва совхозлардан заявкалар тўплайди ва шу заявкаларга асосланиб машиналарнинг у ёки бу турларини ишлаб чиқариш тўғрисида СССР Госплани орқали саноатга заказлар беради. Бирлашма колхозлар ва совхозларни қишлоқ хўжалик техникаси, минерал ўғитлар ва бошқа моддий-техника воситалари билан таъминлаш ишида колхозлар ва совхозлар билан саноат ўртасидаги воситачидир. Бирлашма ўз ишини шундай ташкил қилиши керакки, колхоз ва совхозларга у ёки бу хил техникани тақсимлаш билан эмас, балки уларнинг шу техникага бўлган эҳтиёжларини тўла равишда қондирадиган бўлсин.

Қишлоқ хўжалигининг эҳтиёжларини тағин ҳам тўлароқ ҳисобга олиш ва иттифоқчи республикаларга «Союзсельхозтехника» Бутуниттифоқ бирлашмасининг ишига актив таъсир ўтказиб туриш имкониятини бериш мақсадида шу бирлашма ҳузурида республикалардаги «Сельхозтехника» бирлашмаларининг раислари, «Союзсельхозтехника» Бутуниттифоқ бирлашмаси коллегиясининг аъзолари, мамлакатнинг турли зоналаридаги совхозларнинг директорлари ва колхозларнинг раислари, олимлар, тракторсозлик ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги етакчи заводларининг мутахассислари ва директоридан иборат кенгаш ташкил қилинсин.

«Союзсельхозтехника» Бутуниттифоқ бирлашмасининг раиси кенгашнинг раисидир.

СССР Олий Совети Президиумига шу масалага доир фармоннинг лойиҳаси тақдим қилинсин.

2. «Союзсельхозтехника» Бутуниттифоқ бирлашмаси марказий аппаратининг шу қарорга илова қилинган структураси тасдиқлансин.

3. Иттифоқчи республикаларда иттифоқчи республикалар министрлар советларининг давлат комитетлари ҳуқуқига эга бўлган ва хўжалик ҳисоби асосида ишлайдиган республика «Сельхозтехника» бирлашмаси ташкил қилиш зарур деб топилсин.

4. Иттифоқчи республикаларнинг Министрлар Советлари автоном республикаларда, ўлкаларда ва областларда хўжалик ҳисоби асосида ишлайдиган «Сельхозтехника» бирлашмалари, шунингдек «Сельхозтехника»нинг районлараро ёки район бўлимларини ташкил этишни таъминласинлар, шу бўлимларга ремонт-техника, ўтлоқ-мелиорация, машина-мелиорация станцияларини ва бошқа ихтисосланган станцияларни, шунингдек иттифоқчи республикаларнинг министрлар Советлари ҳузуридаги Главторгмаш системасининг қишлоқ хўжалиги учун ишлаб чиқариш учун зарур молларни сотиш билан шуғулланувчи район складларини ва магазинларини топширсинлар.

5. Иттифоқчи республикаларнинг Министрлар Советлари «Союзсельхозтехника» Бутуниттифоқ бирлашмаси билан келишиб икки ҳафталик муддат ичида республикалардаги «Сельхозтехника» бирлашмаларининг ва шу бирлашмаларга қарашли ташкилотларнинг структура ва штатларини тасдиқласинлар.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СССР Министрлар Советининг қишлоқ хўжалик техникасини, запас қисмларни, минерал ўғитларни ва бошқа моддий-техника воситаларини сотиш, колхозлар ва совхозларда машиналарни ремонт қилиш ва улардан фойдаланишни ташкил этиш билан шуғулланадиган Бутуниттифоқ бирлашмасини («Союзсельхозтехника») тузиш тўғрисида

СССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

СССР Министрлар Советининг колхозларга ва совхозларга қишлоқ хўжалик техникасини, запас қисмларни, минерал ўғитларни ва бошқа моддий-техника воситаларини сотиш, колхозлар ва совхозларда машиналарни ремонт қилиш ва улардан фойдаланишни ташкил этиш билан шуғулланадиган Бутуниттифоқ бирлашмаси — «Союзсельхозтехника» тузилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. БРЕЖНЕВ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1961 йил 20 февраль.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «СССР қишлоқ хўжалик Министрлигини қайта ташкил этиш тўғрисида»ги қарорига илова

СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги Марказий аппаратининг структураси

Фан, пропаганда ва илғорлар тажрибасини жорий қилиш бошқармаси.

Олий ва ўрта қишлоқ хўжалик таълим бошқармаси.

Уруғчилик бошқармаси.

Наслчилик иши билан шуғулланувчи бошқарма.

Ветеринария бошқармаси.

Сув хўжалиги бошқармаси.

Карантин ва ўсимликларни муҳофаза қилиш давлат инспекцияси.

Чет мамлакатлар билан илмий-техника ҳамкорлиги бошқармаси.

Илмий-техника кенгаши.

План бўлими.

Молия бўлими ва унинг ҳузурида бухгалтерия ва арбитраж.

Кадрлар бўлими.

СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ҳузурида қуйидагилар бўлади:

В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академияси.

Қишлоқ хўжалик экинларининг навларини синаш давлат комиссияси.

Ўсимлик зараркунандалари, касалликлари ва бегона ўтлар билан кураш кимёвий воситалари давлат комиссияси.

Қишлоқ хўжалик адабиёти, журналлар ва плакатлар давлат нашриёти (Сельхозгиз).

«Союззооветснаб» тресги.

Бутуниттифоқ биология саноати тресги.

Сабзавот экинларининг уруғликларини тайёрлаш ва сотиш билан шуғулланувчи «Союзсортсемовощ» Бутуниттифоқ конторасн.

Зотли чорва молларни тайёрловчи «Союзживконтора» Бутуниттифоқ конторасн.

Гипроводхоз.

Средазгипроводхлопок.

Гипросельхоз.

Иттифоқчи республикалар қишлоқ хўжалик министрликлари марказий аппаратининг намунавий структураси

Фан, пропаганда ва илғорлар тажрибасини жорий қилиш бошқармаси.

Қишлоқ хўжалик кадрлари тайёрлаш бошқармаси.

Уруғчилик бошқармаси.

Наслчилик ишлари бошқармаси.

Ветеринария бошқармаси.

Ўсимликларни муҳофаза қилиш бошқармаси.

Тупроқни асраш ва яхшилаш, ердан фойдаланиш ва ер фондларини давлат ҳисобига олиш бошқармаси.

Илмий-техника кенгаши.

Капитал қурилиш бошқармаси (ёки бўлими).

План-молия бошқармаси (РСФСР, Украина ССР, Белоруссия ССР, Қозоғистон ССРда мустақил план бошқармаси ва молия бошқармаси ташкил қилинади).

Марказий бухгалтерия.

Кадрлар бўлими.

Иттифоқчи республикалар қишлоқ хўжалик министрликларининг қарамоғида қуйидагилар бўлади:

Республика аҳамиятига эга бўлган илмий-тадқиқот муассасалари (зона ва тармоқ институтлари, тажриба станциялари, лабораториялар ва ҳоказо).

Олий ва ўрта махсус ўқув юртлари ҳамда доимий ишлайдиган қишлоқ хўжалик курслари.

Нашриёт.

«Зооветснаб» конторасн.

Республика ва областлараро ветеринария-бактериология лабораториялари ҳамда ветеринария поликлиникалари.

Племживзаготконтора.

Асаларичилик конторасн (ёки асаларичилик тресги).

Республика пиллачилик конторасн (пиллачилик ривожланган республикаларда).

Контроль-уруғчилик лабораторияси.

Ер тузиш бўйича республика лойиҳалаш институти, бу институтнинг ер тузиш экспедициялари, партиялари ва отрядлари бўлади.

Яйловлар бошқармаси (РСФСР, Қозоғистон ССР, Ўзбекистон ССР, Тожикистон ССР, Грузия ССР ва Қирғизистон ССРда).

Ўсимликларни муҳофаза қилиш республика станцияси (областларга бўлинмаган республикаларда), бу станциянинг ўсимлик зараркунандалари ва касалликларига қарши кураш районлараро отрядлари бўлади.

Ўлка, область қишлоқ хўжалик бошқармасининг намунавий структураси

Бошқарма бошлиғи.

Ўлка область қишлоқ хўжалик тажриба станцияси, бу станция айни вақтда фан, пропаганда ва илғорлар тажрибасини жорий қилиш бўлими ҳам бўлади (область тажриба станциясининг директори бошқарма бошлиғининг биринчи ўринбосари бўлади).

Уруғчилик бўлими.

Ўсимликларни муҳофаза қилиш бўлими.

Наслчилик ишлари бўлими.

Ветеринария бўлими.

Тупроқни асраш ва яхшилаш, ердан фойдаланиш ва ер фондларини давлат ҳисобига олиш бўлими.

Меҳнатни нормалаштириш ва меҳнатга ҳақ тўлаш бўлими.

План бўлими (бўлим ҳузурида капитал қурилиш сектори бўлади).

Молия бўлими ва унинг ҳузурида бухгалтерия.

Кадрлар бўлими.

Ўлка, область қишлоқ хўжалик бошқармаларининг қарамоғида қуйидагилар бўлади:

Автоном республика, ўлка, область қишлоқ хўжалик тажриба станциялари, қишлоқ хўжалик илмий-тадқиқот институтлари.

Область контроль-уруғчилик станцияси ва унинг ҳузурида район станциялари.

Наслдор чорва молларни тайёрлаш ва сотиш конторасн-живконтора (хўжалик ҳисобида ишлайди).

Зооветринария таъминоти конторасн ва унинг ҳузуридаги бўлимлар ҳамда пунктлар (хўжалик ҳисобида ишлайди).

Ўлка, область пиллачилик конторасн (пиллачилик ривожланган автоном республикаларда, ўлкаларда ва областларда ташкил қилинади ва хўжалик ҳисобида ишлайди).

Ўсимликларни муҳофаза қилиш ўлка, область станцияси ва унинг ҳузурида ўсимлик зараркунандалари ва касалликлари билан кураш районлараро отрядлари.

Ўлка, область ветеринария-бактериология лабораториялари ва ветеринария поликлиникалари.

Ер тузиш республика лойиҳалаш институтининг ер тузувчи экспедициялари, отрядлари ва партиялари.

Зиғир-конопля станциялари.

Наслчилик иши ва сунъий қочириш билан шуғулланувчи станциялар.

Область қишлоқ хўжалик тажриба станцияси

Область қишлоқ хўжалик тажриба станцияси ёки илмий-тадқиқот институти (ёки олий ўқув юрти) фан бўлимининг вазифаларини ҳам бажаради, агротехникага, зоотехникага, механизацияга, экономикага доир, тупроқ эрозияси билан курашга, хўжаликни ташкил этишга доир тавсиялар ишлаб чиқиш, тупроқ карталарини тузиш билан шуғулланади, фан муваффақиятларини кенг пропаганда қилиш ва ишлаб чиқаришга жорий этиш ишларини олиб боради, ўз хўжаликларида элита уруғликлар, кўчатлар етиштириб беради, совхозларга ва колхозларга сотиш учун зотли моллар ва парранда етиштириб беради; колхозларда ва совхозларда наслчилик ишини яхшилашга ҳамда чорва молларни сунъий қочириш ишларини ўтказишга доир тавсиялар ишлаб чиқади; қишлоқ хўжалик ўсимликларининг зараркунандалари ва касалликлари билан кураш тадбирларини ишлаб чиқади; тажриба-намуна хўжаликларига ва агрохимия лабораторияларига илмий-методика жиҳатидан раҳбарлик қилиб туради.

Ўлкада, областда шу ўлка ёки область учун ишлаётган бир неча илмий-тадқиқот муассасалари бўлган тақдирда ўлка, область қишлоқ хўжалик бошқармасидаги фан бўлимининг вазифалари область қишлоқ хўжалик тажриба станциясига ёки илмий-тадқиқот институтига (ёки олий ўқув юртига) юкланади, бу институт область қишлоқ хўжалик тажриба станциясининг вазифасини бажаради.

Район тажриба-намуна хўжалиги бажарадиган асосий ишлар

Тажриба-намуна хўжалиги қоида тариқасида, қишлоқ хўжалик илмий-тадқиқот муассасасининг ёки ўқув юртининг экспериментал хўжаликлари ёхуд энг яхши совхоз негизида ташкил қилинади. Тажриба-намуна хўжалиги тупроқ-иқлим шароитининг хилма-хиллигига ва хўжалик ишининг ҳажмига қараб бир район учун, шунингдек икки ёки уч район учун ташкил қилиниши мумкин. Айрим ҳолларда бу хўжаликлар энг яхши колхоз негизида ҳам ташкил қилиниши мумкин.

Район тажриба-намуна хўжалиги:

хўжаликни юксак илмий даражада ташкил этиб, маҳсулот единицасига энг кам меҳнат ва маблағ сарфлаган ҳолда, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини энг кўп етиштиришни таъминлайди ва ўз атрофидаги район колхозлари ва совхозлари учун хўжаликни намунали бошқаришда ўрнак бўлиб хизмат қилади;

(ОХИРИ ИККИНЧИ БЕТДА)

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ўртоқ П. С. Кучумовни Бутуниттифоқ Бирлашмаси — «Союзсельхозтехника»нинг Раиси қилиб тайинлаш тўғрисида

СССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

Ўртоқ Павел Сергеевич Кучумов Бутуниттифоқ бирлашмаси — «Союзсельхозтехника»нинг Раиси қилиб тайинлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. БРЕЖНЕВ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1961 йил 20 февраль.

Ўлка, область қишлоқ хўжалик бошқармасининг намунавий структураси

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

илмий-тадқиқот муассасаларининг тавсияларини ҳамда қишлоқ хўжалик илғорларининг таклифларини, қишлоқ хўжалик экинларининг янги навларини, ўғитларнинг, гербицидларнинг, ўсимлик зараркунандалари ва касалликларига қарши кураш воситаларининг янги турларини, чорва молларни боқишнинг илғор усулларини ишлаб чиқариш шароитида тадбиқ қилади; қишлоқ хўжалик ҳайвонларининг янги зотларини боқиб кўпайтиради; деҳқончиликда ва чорвачиликда меҳнатни ташкил қилишнинг янги формаларини татбиқ қилади; янги машиналарни ва шу машиналарнинг хилларини ўз хўжалигининг шароитига мослаб ишлатишнинг қанчалик самарали эканлигини белгилаб беради;

фан муваффақиятларини ва илғорлар тажрибасини кенг пропаганда қилади ҳамда район колхозлари ва совхозларида буларни ишлаб чиқаришга жорий қилишга ёрдамлашади;

мутахассисларнинг малакасини ошириш ва оммавий касбдаги кадрларга илғор агротехника ҳамда зоотехника усулларини амалда татбиқ қилишни ўргатиш тадбирларини амалга оширади; хўжаликни тўғри бошқаришга ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг бошқа масалаларига доир консультациялар ташкил қилади ва ўтказади; уруғчилик ва наслчилик ишларини тўғри ташкил қилишда колхозлар ва совхозларга ёрдам кўрсатади; тупроқнинг унумдорлигини сақлаш ва ошириш, ўсимликларнинг зараркунандалари ва касалликлари билан ҳамда бегона ўтлар билан кураш ишларини ташкил қилади; ўсимликларни муҳофаза қилиш воситаларини тўғри татбиқ этишда колхозлар ва совхозларга ёрдамлашади ҳамда райондаги ҳамма хўжаликларнинг ўсимлик зараркунандалари ва касалликлари билан курашга доир мажбурий чораларни бажаришларини контроль қилиб туради.

Тажриба-намуна хўжалиги ўз ерида намунали уруғчилик бўлими (колхозда бригада) ташкил қилади, бу бўлим ўз хўжалигини навли уруғликлар билан таъминлаш билан бир қаторда қишлоқ хўжалик экинлари янги навларининг уруғликларини райоининг бошқа хўжаликларига етказиб бериб туради. Уруғчилик бўлимига юқори малакали уруғшунос агроном раҳбарлик қилади, бу агрономнинг вазифаси районда навларни айирбошлаш ва янгилаш ишларининг ўтказилишини контроль қилиб туришдан, ҳамма хўжаликларда уруғчилик дафтарининг тўғри юритилишини ташкил этишдан, район контроль-уруғчилик лабораториясининг ишини контроль қилиб туришдан, районда экилган навли қишлоқ хўжалик экинларини апробация қилишни ташкил этишдан иборат бўлади.

Тажриба-намуна хўжалигининг намунали чорвачилик фермалари бўлади, колхозларга ва совхозларга сотиш учун зотли ёш молларни ўстириб етиштиради, чорва молларнинг ҳамма турлари бўйича район наслчилик дафтарини юритади ва чорва молларнинг зотини яхшилаш ишларини олиб боради.

Тажриба-намуна хўжалигининг раҳбарлари, агрономлари ва зоотехниклари бошқа хўжаликлардаги илғор тажрибаларни ўрганишлари ва ўзлари ишлаб турган зонада шу тажрибалардан уларни яққол кўрсатиш ва шу тажрибаларни ёйиш учун фойдаланишлари лозим.

Тажриба-намуна хўжалиги район колхозлари ва совхозлари учун фан муваффақиятларини ва илғорлар тажрибасини жорий қилишга доир конкрет тавсиялар тузиб беради ва зарур бўлиб қолган тақдирда ўз мутахассисларини айрим колхозларда ёки совхозларда у ёки бу хил усулларни жорий қилишни ташкил этмоқ учун муайян (2—3 ойлик) муддат билан юборади.

Тажриба-намуна хўжалиги ижодий лаборатория бўлиши лозим, бу хўжаликда қишлоқ хўжалик мутахассислари қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантириш ва илғор технологияни жорий қилиш соҳасида практикада вужудга келаётган масалаларни муҳокама қила оладиган ва амалда ҳал қила оладиган, ўзларининг назарий савияларини ва иш малакаларини ошира оладиган бўлсинлар.

Тажриба-намуна хўжалиги ҳузурида тажриба хўжалигининг етакчи мутахассисларидан, колхозлар, совхозларнинг мутахассислари ва илғорларидан ҳамда районнинг раҳбар ходимларидан иборат илмий-техника кенгаши тузилади.

Илмий-техника кенгаши илғор бригадалар, звенолар, фермалар ва айрим илғорларнинг амалий тажрибаларини систематик равишда ўрганиб боришлари ва бу тажрибаларни жойларда мутахассисларга, звено бошлиқларига, бригадирларга, хўжаликларнинг раҳбарларига кўрсатиш йўли билан ёйишлари ва шу тариқа илғор иш методларини уларнинг ўзлаштириб олишларига ва ўз хўжаликларида татбиқ қилишни ўрганишларига эришмоғи лозим. Масалан, тажриба-намуна хўжалигида ёки бошқа хўжаликда шудгор қилиб қўйилган катта майдонга нўхат квадрат-уялаб экилган, дала машиналар билан узунасига ва кўндалангига ишлаш натижасида бегона ўтлардан тозаланган, нўхатнинг мўл ҳосили машиналар ёрдами билан йиғиб-териб олинмоқда, натижада кам меҳнат сарфланиб, юксак иқтисодий натижа олинмоқда, деяйлик. Бу методни бошқа хўжаликларда жорий қилмоқ учун шу далада кенгашнинг мажлиси чақирилиб, шу жойнинг ўзида мазкур метод билан танишиш ва уни райондаги ҳар бир хўжаликнинг шароитида татбиқ қилишга доир амалий чораларни белгилаб чиқиш керак.

Тажриба-намуна хўжалигининг ишига район колхозлари ва совхозларида қишлоқ хўжалиги маҳсулотини етиштиришнинг кўпайганлигига, маҳсулот таннархини камайтирган ва уни етиштиришга сарфланадиган меҳнат камайтирилган ҳолда деҳқончилик ва чорвачилик маданиятини юксалтириш асосида қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлиги ва чорвачиликнинг маҳсулдорлиги ошганлигига қараб баҳо берилади.

Район тажриба-намуна хўжалигига қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида амалий иш тажрибасига эга бўлган юқори малакали қишлоқ хўжалик мутахассиси бошчилик қилиши лозим.

Тажриба-намуна хўжалиги ўз олдига қўйилган вазифаларни амалга ошириш имкониятига эга бўлиши учун унинг иш ҳажмига ва хўжалик тармоқларига қараб тажриба-намуна хўжалигининг мутахассислар штати одатдаги хўжаликнинг штатига нисбатан 5—10 киши миқдорида кўпайтирилади.

Тажриба-намуна хўжаликларининг раҳбарлари ва старший мутахассислари ўлка ва область қишлоқ хўжалик бошқармалари ҳамда автоном республикаларнинг қишлоқ хўжалик министрликлари томонидан тасдиқланади.

Тажриба-намуна хўжалигининг раҳбари ва шу хўжаликнинг мутахассислари шу категориядаги одатдаги хўжаликларда ишлаб турган раҳбарлар ва мутахассисларнинг окладларига нисбатан 20—30 процент ошиқ иш ҳақи оладилар. Бундан ташқари, умуман бутун районда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш ва давлатга сотиш планлари ошириб бажарилган тақдирда тажриба-намуна хўжалигининг раҳбарлари ва мутахассисларига область қишлоқ хўжалик бошқармаси томонидан мукофотлар бериб турилади. Шу муносабат билан иш ҳақи фонди область бюджетидан ажратилган маблағлар ҳисобига кўпайтирилади.

Тажриба-намуна хўжалиги ўз ишини ўлка, область қишлоқ хўжалик тажриба станциясининг илмий-методик раҳбарлиги остида ва район ижроия комитети тасдиқлаган планга мувофиқ олиб боради.

Тажриба-намуна хўжаликлари янги техника, ўғитлар билан, қишлоқ хўжалик ўсимлиги зараркунандаларига ва касалликларига қарши курашмоқ учун химикатлар билан, шунингдек бошқа материаллар билан биринчи навбатда таъминланадилар.

«СССР Министрлар Советининг қишлоқ хўжалик техникасини, запас қисмларни, минерал ўғитларни ва бошқа моддий-техника воситаларини сотиш, колхозлар ва совхозларда машиналарни ремонт қилиш ва улардан фойдаланишни ташкил этиш билан шуғулланадиган Бутуниттифоқ бирлашмасини («Союзсельхозтехника») тузиш тўғрисида» КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарорига илова

Бутуниттифоқ бирлашмаси „Союзсельхозтехника" марказий аппаратининг структураси

Илмий техника кенгаши

Қишлоқ хўжалик техникаси ва ишлаб чиқаришга керакли моллар билан савдо қилиш бошқармаси.

Заказлар, янги техникани синаш ва жорий қилиш бошқармаси ҳамда унинг ҳузурида машиналар сифатини контроль қилувчи инспекция.

Ремонт ва ишлаб чиқариш техника хизмати кўрсатиш бошқармаси.

План-иқтисод бошқармаси.

Техникага доир информация ва реклама бюроси.

Молия бўлими ва унинг ҳузурида марказий бухгалтерия.

«Союзсельхозтехника» Бутуниттифоқ бирлашмаси ҳузурида қуйидагилар бўлади:

Бирлашма кенгаши

Машиналарни синовчи давлат зона станциялари ҳамда тракторларни ва қишлоқ хўжалик машиналарини синаш билан шуғулланувчи Кубань илмий тадқиқот институти.

Қишлоқ хўжалигини электрлаштириш лойиҳаларини тузиш билан шуғулланувчи Бутуниттифоқ давлат институти («Гипросельэлектро»).

Л. И. БРЕЖНЕВ БУДАПЕШТДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

БУДАПЕШТ, 21 февраль. (ТАСС). СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев ва унинг ҳамроҳлари Будапештда бироз вақт меҳмон бўлиб турганларидан кейин бугун ўз Ватани томон йўлни давом эттирмоқда. Улар Африка мамлакатларидан келатуриб бу ерда тўхтаган эдилар.

Ҳурматли совет меҳмонини узатиб қолмоқ учун Венгрия Халқ Республикаси Президиуми раисининг ўринбосари Карой Кишш, Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Бела Биску, Венгрия Халқ Республикаси ташқи ишлар министри Эндре Шик ва бошқа расмий кишилар Ферихедь аэродромига келдилар.

Аэродромда узатиб қолувчилар орасида СССРнинг Венгриядаги элчиси В. И. Устинов ва совет элчихонасининг ходимлари ҳам бор эдилар.

Л. И. БРЕЖНЕВ АФРИКАГА ҚИЛГАН САФАРИДАН ҚАЙТИБ КЕЛДИ

МОСКВА, 21 февраль. (ТАСС). СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев Африка мамлакатларига қилинган сафардан бугун Москвага қайтиб келди. У расмий визит билан Гвинея Республикасида бўлди, меҳмон сифатида Марокашда ва қисқа муддатли дўстлик визити билан Гана Республикасида бўлди.

Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида пойтахт меҳнаткашларининг жуда кўп вакиллари, Н. Г. Игнатов, Ф. Р. Козлов, А. И. Микоян, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, Е. А. Фурцева, Н. С. Хрущев, Н. М. Шверник, Г. И. Воронов, В. В. Гришин ўртоқлар, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосарлари Н. Н. Органов, Н. Байрамов, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари В. Н. Новиков ва Д. Ф. Устинов, СССР ва РСФСР министрлари, СССР Министрлар Совети Давлат комитетларининг раислари, КПСС Марказий Комитетининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлар, Совет Иттифоқи маршаллари ва бошқа расмий кишилар СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневни кутиб олдилар.

Аэродромда кутиб олувчилар орасида чет эл дипломатлари, журналистлар бор эдилар.

Л. И. Брежнев билан биргаликда унинг ҳамроҳлари ҳам Москвага қайтиб келдилар.

А. Н. КОСИГИН ШАРАФИГА БОШ МИНИСТР НЕРУ ҲУЗУРИДА ЗИЁФАТ

ДЕҲЛИ, 20 февраль. (ТАСС). Бугун кечқурун Ҳиндистон бош министри Жавоҳарлал Неру ўзининг уй резиденциясида СССР Министрлар Советн Раисининг биринчи ўринбосари А. Н. Косигин шарафига зиёфат берди. Зиёфат самимий, дўстона вазиятда ўтди.

А. Н. КОСИГИН ҲИНДИСТОН ВИЦЕ-ПРЕЗИДЕНТИ ВА БОШ МИНИСТРИ ҲУЗУРИДА БЎЛДИ

ДЕҲЛИ, 20 февраль. (ТАСС). Бугун куннинг иккинчи ярмида СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари А. Н. Косигин Ҳиндистон вице-президенти доктор Сарвапалли Радхакришнан ҳузурида бўлди. Визит вақтида А. Н. Косигин ва С. Радхакришнан ўртасида дўстона суҳбат бўлди. Учрашув самимий ва дўстона вазиятда ўтди. Кейинроқ А. Н. Косигин Ҳиндистон бош министри Жавоҳарлал Неруиинг Ҳиндистон парламентидаги расмий резиденциясида унинг ҳузурида бўлди ва у билан суҳбатлашди. Суҳбат самимий ва дўстона вазиятда ўтди.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ТАЪЛИМИ МАСАЛАЛАРИГА БАҒИШЛАНГАН СЕМИНАР—КЕНГАШ

21 февралда Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислар залида республика ўрта умумий таълим мактабларида ишлаб чиқариш таълими масалаларига бағишланган семинар-кенгаш очилди. Залда халқ маорифи район, шаҳар ва область бўлимларининг раҳбарлари, корхоналар, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, мактаб директорлари, ўқитувчилар, илмий ходимлар, саноат ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг илғорлари тўпландилар.

Семинар-кенгаш ишида Москвадан келган меҳмонлар — Москва шаҳар Халқ хўжалиги кенгаши ишлаб чиқариш таълими бўлимининг мудири А. Т. Лаврентьева, Москвадаги заводлардан бирининг ўқув-ишлаб чиқариш цехининг бошлиғи В. В. Дементьев, Москвадаги 67-мактабнинг директори Р. М. Бескина ўртоқлар қатнашмоқдалар.

Президиумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюро аъзолари О. А. Алимов, З. Р. Раҳимбобоева Ш. Р. Рашидов, Ф. Е. Титов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюро аъзолигига кандидат Қ. М. Муртазоев, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. О. Азимов ўтиришибди.

Биринчи ялпи мажлисда Ўзбекистон ССР Маориф министри Э. Қ. Қодировнинг «Республика ўрта мактабларида ишлаб чиқариш таълимининг аҳволи ва уни яхшилаш тадбирлари ҳақида»ги, Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгашининг раиси Н. В. Мартиновнинг «Ўрта умумий таълим мактабларининг ўқувчилари орасида ишлаб чиқариш таълимини уюштиришда Халқ хўжалиги кенгашига қарашли саноат корхоналарининг вазифалари», Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрининг ўринбосари Н. И. Ферштатнинг «Қишлоқ мактабларида ишлаб чиқариш таълимини ташкил қилишда совхоз, колхоз ва РТСларнинг вазифалари» тўғрисидаги докладлари тингланди.

Докладлар юзасидан музокаралар бошланди. Семинар-кенгаш тўрт кун давом этади. Секция мажлисларида қишлоқ ва шаҳарлардаги ўрта мактабларнинг директорлари ишлаб чиқариш таълими соҳасидаги ўз иш тажрибаларини ўртоқлашадилар, мутахассисларнинг докладларини тинглайдилар. Тошкентнинг турли мактабларига экскурсиялар уюштирилади.

(ЎзТАГ).

КПСС МК ЯНВАРЬ ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ!

Пахтачиликни ривожлантириш учун ички резервларни тўла ишга солайлик

ТАЖРИБАКОР РАИСЛАРНИНГ МАСЛАҲАТ КЕНГАШИДАН

Ўтган йили пахтачиликда йўл қўйилган камчиликлар нималардан иборат, ҳали ишга солинмаган қандай резервлар бор, пахта ҳосилини ошириб юздаги доғни ювиб ташлаш учун бундан буён нималарга кўпроқ эътибор бериш лозим. Худди ана шу масалалар юзасидан кенгашиб, маслаҳатлашиб олиш мақсадида тажрибакор раислар 20-февралда область партия комитети биносига йиғилишди. Кенгашни область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ М. А. Абдураззоқов очди.

Биринчи бўлиб Янгийўл районидаги Хрущев номли колхознинг раиси, уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Ҳамроқул Турсунқулов сўз олди.

— Баъзи ўртоқлар,— деди у, — ердан нолийдилар. Бу мутлақо нотўғри. Аслини олганда ер биздан нолияпти. Нега деганда биз ерни тобига келтириб ишламаяпмиз, тўйдириб боқмай толиқтириб, хафа қилиб қўяяпмиз. Илгари ерга қиш кунлари яхоб берар эдик. Сув музлаб тупроқни зарарли ҳашаротлардан тозалар эди. Ерда узоқ вақт нам сақланар эди. Эндиликда-чи? Бу соҳага жуда кам эътибор берилаяпти.

Янгиер шаҳридаги «Коммунизм» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Турсунбой Латипов хўжаликларни малакали кадрлар билан мустаҳкамлаш масаласини ўртага ташлади.

— Бизнинг колхозда, — деди у, — илгари бригада бошлиқлари 44 киши эди. Ишнинг кўзини биладиган, пахтачиликни ўзининг шарафли касби деб тушунган кишиларни танлаб бригада бошлиқлари сонини 20 кишига келтирдик. 10 киши алмаштирилди. Ахир ҳосил учун жавобгар кишилар биринчи галда бригада бошлиқлари ҳисобланади-ку. Демак, улар пахтанинг тилини тушунадиган кишилар бўлишлари лозим.

— Ҳозир ҳам хўжаликларимизда, — деди Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Абдужамил ака Матқобулов, — текинтомоқлар оз эмас. Улар колхознинг сувини ичадилар, еридан фойдаланадилар, лекин меҳнат қилишни ёқтиришмайди. Бундай кишиларга қарши кескин кураш олиб боришимиз керак. Баъзида бизда куч кам, деб нолиймиз-у, бор кучдан фойдаланиш чораларини кўрмаймиз. Эндиликда бунга сира йўл қўйиб бўлмайди.

Янгийўл районидаги Сталин номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ А. Ортиқов гектарларнинг тўла бўлиши, кўчатларни нормал қалинликда сақлаб қолиш учун курашиш энг асосий вазифалардан бири эканлигини айтди.

Кенгашда ўз маслаҳатларини ўртага ташлаган ўртоқлар квадрат-уялаб чигит экишнинг қайси схемаси афзал эканлиги тўғрисида ўз тажрибалари билан ўртоқлашдилар. Кўпчилик 60×45 схемасининг энг яхши усул эканлигини айтишди. Бу усулда чигит экилганда ғўза тупларининг нормал қалинликда бўлиши таъминланади. Шуни ҳам айтиш кераки, ҳар бир хўжалик раҳбарлари ўз ерлари шароитини тўла ҳисобга олган ҳолда қайси усулда чигит экилганда фойдали бўлишлигини яхши билишлари керак.

Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда» колхозининг раиси, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Ким Пен Хва минерал ўғитларни тақсимлашда маълум бир тартиб ўрнатилишини илтимос қилди. Юқори ҳосил берадиган ерларга ҳам, кам ҳосилли ерларга ҳам бир хил ўлчовда ўғит тақсимланади. Бу— тўғри эмас.

Кенгаш иштирокчилари Юқори Чирчиқ районидаги «Правда» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Иван Антонович Цойнинг сўзларини қизиқиб тинглашди.

— Колхозимиз лубчилари янгиликка интиладилар. Қандай қилиб юқори ҳосил етиштириш мумкинлиги тўғрисида ўйлайдилар. Илғор тажрибаларни оммалаштирадилар, ички резервларни қидириб ишга соладилар. Натижада ҳосил мўл бўлади. Негаки ундай қилиб экилсин, бундай қилиб экилсин деган пала-партиш кўрсатмалар кам бўлади. Шунинг учун ҳам ташаббус кўрсатиб ишлашга имконият бор. Пахтачиликда-чи? Ер шароитини ҳисобга олмасдан, ҳақиқий аҳволни ўрганмасдан туриб кўрсатма устига кўрсатма, буйруқ устига буйруқ, бажарилсин устига бажарилсин ёғилиб келаверади. Бу аҳволда қандай қилиб ташаббус кўрсатиб ишлаш мумкин. Менингча, эндиликда колхоз раҳбарлари ишбилармон, малакали кадрлар билан мустаҳкамланиб бормоқда. Демак улар ўз колхозлари обрўси учун курашмайдилар дейсизми? Курашадилар. Шундай экан, уларнинг ижодий ташаббус кўрсатиб ишлашларига имконият бериш керак.

Пискент районидаги Калинин номли колхознинг раиси Р. Турғунов, Чиноз районидаги «ЎзССР 30 йиллиги» колхозининг раиси И. Аҳмедов, Қуйи Чирчиқ районидаги Димитров номли колхознинг раиси Шин Ден Дик, Сирдарё районидаги «Красний Октябрь» колхозининг раиси Брухтий, Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозининг раиси Э. Усмонов, Оққўрғон районидаги «Ленинобод» колхозининг раиси М. Юнусов, Чиноз районидаги Киров номли колхознинг раиси Ғ. Далибоев ўртоқлар ҳам кенгашда сўзга чиқиб, ўтган йили пахтачилик соҳасида эришилган муваффақиятлар ва йўл қўйилган катта нуқсонлар, бу нуқсонларни бартараф қилиш учун қандай кураш олиб борилаётганлиги тўғрисида сўзладилар.

Кенгаш қатнашчилари қишлоқ хўжалиги новаторлари ва мутахассисларидан иборат Кенгаш ташкил этиш, бажарилган ишларнинг сифатини текшириб борадиган жамоат инспекторлари тузиш, олимлар ва илмий-текшириш муассасалари ходимларининг қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши билан ҳамкорлиги ва алоқасини мустаҳкамлаш тўғрисида таклиф киритдилар.

Кенгаш ишида область партия комитетининг секретарлари Э. Т. Шайхов, Х. Р. Мусахонова ўртоқлар қатнашдилар.

Маҳаллий Советларга сайлов олдидан

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. С. Насриддинова билан суҳбат

Ўзбекистон ССР меҳнаткашлар депутатлари область, район, шаҳар, посёлка, қишлоқ ва овул Советларига 1961 йил 5 мартда бўладиган сайловга сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати ғоят ўсган вазиятда тайёргарлик кўрилмоқда. Бу кун яқинлашиб борган сари сайлов кампанияси тобора кенг тус олмоқда. КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг доно қарорларини амалга ошириш учун, етти йилликнинг учинчи йили халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш учун, КПСС XXII съездини муносиб кутиб олиш учун умумхалқ мусобақаси тобора кенг авж олмоқда.

Шонли традицияга содиқ бўлган Ўзбекистон ишчилари, колхозчилари, зиёлилари Советларга бўладиган сайловни меҳнат зафарлари билан, социалистик мажбуриятларни бажариш учун фидокорона курашиш билан нишонлашга интилмоқдалар.

Бу мажбуриятлар юксак ва масъулиятлидир. Завод, фабрика ва қурилишларнинг коллективлари ишлаб чиқаришни юксалтиришда янги марраларга эришишга, етти йиллик план топшириқларидан ўзиб кетишга, техника тараққиётини тезлаштиришга аҳд қилдилар. Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгашига қарашли корхоналарнинг меҳнаткашлари қардош Белоруссиянинг саноат ходимлари билан мусобақа боғлаб, биринчиликни қўлга киритишга қатъий бел боғладилар. Республиканинг колхоз ва совхоз меҳнаткашлари бу йил 3 миллион 200 минг тонна пахта етиштириш ва давлатга сотиш, гўшт, сут, ёғ, тухум, пилла ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни анча кўпайтиришга қарор қилдилар.

Халқ маорифи, соғлиқни сақлаш, фан, техника ва маданиятни янада ривожлантириш соҳасида ҳам олдимизда катта вазифалар турибди.

Давлат ҳокимиятининг маҳаллий органлари бўлган меҳнаткашлар депутатлари Советлари хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларини муваффақиятли ҳал этишда катта роль ўйнайдилар.

Партия XXI съезди уқтириб кўрсатганидек, янги шароитда, коммунистик қурилишни кенг авж олдиришнинг ҳозирги босқичида Советларнинг хўжалик ва ижтимоий-сиёсий ҳаётдаги роли янада ошади. Улар саноат корхоналарининг, қурилишларнинг, колхоз ва совхозларнинг етти йиллик план топшириқларини бажариш йўлидаги ишларига доир энг муҳим масалалар билан кун сайин шуғулланишлари, меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини ва маданий савиясини ошириш ҳақида тинмай ғамхўрлик қилишлари лозим.

Коммунистик партия социалистик демократияни янада ривожлантиришга, ишлаб чиқаришни, хўжалик ва маданий қурилишни бошқаришда маҳаллий Советларнинг ҳуқуқларини кенгайтиришга қаратилган ленинча йўлни қаттиқ туриб ва оғишмай амалга оширмоқда. Саноатни бошқаришнинг қайта қурилиши муносабати билан кўпгина саноат корхоналари бевосита Ўзбекистон маҳаллий Советлари қарамоғига ўтди. Ишлаб чиқариш ва жамоат ҳаётининг барча соҳаларида Советлар ва уларнинг депутатларининг активлиги сезиларли даражада ўсди. Улар завод ва фабрикаларнинг, колхоз ва совхозларнинг экономикаси билан, халқ маорифи ва соғлиқни сақлаш ишлари, уй-жой қурилиши ва ободончилик масалалари, савдо ва умумий овқатланиш корхоналарининг иши билан, хўжаликни ривожлантиришга ва аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатишга доир бошқа кўпгина ишлар билан кўпроқ ва конкретроқ шуғулланадиган бўлиб қолдилар.

Бизда сайлов кампанияси Советларнинг фаолиятига умумхалқ кўригидек ўтмоқда. Сайловга тайёргарлик давомида қилинган ишлар якунланади, тўпланган тажриба, эришилган натижалар умумлаштирилади ва шу билан бирга камчиликлар анализ қилиниб, уларни бартараф қилиш йўллари белгиланади.

Маҳаллий Советларнинг хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарлиги кучайтирилганлигини кўрсатувчи кўпгина мисоллар келтириш мумкин. Масалан, меҳнаткашлар депутатлари Янгиариқ район Совети ва унинг ижроия комитети пахтачиликни янада юксалтириш масалаларига катта эътибор бермоқдалар. Советнинг депутатлари пахта, жамоат чорвачилиги маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун курашда партия ташкилотининг актив ёрдамчиларидир. Ўтган йил район меҳнаткашлари давлатга 45 минг тоннага яқин, яъни 1959 йилдагига нисбатан 8 минг тонна кўпроқ пахта сотиб, ўз мажбуриятларини бажардилар. Хўжайли, Холдевонбек, Избоскан ва бошқа бир қанча район Советларининг ташкилотчилик фаолиятида ҳам ижобий томонлар оз эмас. Бу Советлар пахтачиликни ва чорвачиликни ривожлантириш, ободончилик ишларини, қишлоқ аҳолисига медицина ва маданий хизмат кўрсатишни яхшилаш тўғрисида катта ғамхўрлик қилмоқдалар.

Советларнинг кўпгина депутатлари коммунистик меҳнат коллективи номини олиш учун социалистик мусобақа ташаббусчилари бўлмоқдалар. Чирчиқ шаҳрининг меҳнаткашлари ўз шаҳарлари ана шу юксак ва фахрли номни олиши учун курашмоқдалар.

Тошкент, Андижон, Самарқанд, Нукус маҳаллий Советлари сайловчиларнинг наказларини бажариш, шаҳар хўжалигини ривожлантириш тўғрисида кўп ғамхўрлик қилмоқдалар.

Маҳаллий Советларнинг ташкилий-оммавий ишлари яхшиланаётир. Советларнинг кўпларида сессиялар мунтазам суратда ўтказилиб, хўжалик ва маданий ҳаётга доир энг зарур масалалар муҳокама қилинмоқда. Доимий комиссияларнинг фаолияти активлаштирилиб, уларнинг эътибори энг муҳим ишларга қаратилди. Масалан, Мўйноқ район Советининг саноат ва транспорт комиссияси корхоналарнинг молиявий-хўжалик фаолиятини ўрганиб чиқди ва техника-иқтисодий кўрсаткичларни яхшилаш тадбирларини ишлаб чиқди. Хоразм область Советининг қишлоқ хўжалиги доимий комиссияси агроном, зоотехник ва механизатор активлари билан биргаликда колхозларнинг чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш мажбуриятлари қандай бажарилаётганлигини батафсил текшириб чиқди. Бу тадбир масалани область Совети сессиясида ишчанлик вазиятида муҳокама қилишга, бу соҳада амалий чоралар ишлаб чиқишга ёрдам берди.

Тошкент область, Вревский посёлка Совети соғлиқни сақлаш доимий комиссиясининг иш тажрибаси ҳам диққатга сазовордир. Бу комиссия даволаш муассасаларининг тармоқларини кенгайтиришда ташаббус ва қатъият кўрсатди. Посёлкада янгидан тиш даволаш кабинети, лаборатория очилди. 4-«Вревский» совхозидаги участка касалхонаси кенгайтирилди.

Юқорида айтиб ўтилган ва шунга ўхшаш мисоллар Советлар депутатларининг ижодий ташаббусини ва активлигини ҳар томонлама ривожлантириш қанчалик муҳим эканлигини кўрсатиб турибди.

Айни вақтда бир қанча Советлар ва уларнинг ижроия органлари ишида жиддий камчиликлар борлигини кўрмаслик мумкин эмас. Бундай Советлар ташкилотчилик ишларини суст олиб бормоқдалар, маҳсулот ишлаб чиқаришни оширишнинг, аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилашнинг қўшимча резервларини аниқлаш ва улардан фойдаланишда етарлик ташаббус кўрсатмаётирлар.

Шубҳа йўқки, сайлов кампанияси маҳаллий Советларнинг ишини янада жонлантириб юборишга, хўжалик ва маданий қурилишнинг барча соҳаларида, саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада юксалтириш учун курашда уларнинг ролини оширишга ёрдам беради.

Маҳаллий Советлар, айниқса қишлоқ Советлари КПСС Марказий Комитетининг январь Пленуми илгари сурган вазифаларни амалга ошириш йўлида ўз ташкилотчилик ишларини кучайтириб юборишлари, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш соҳасидаги етти йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун қўшимча резервларни қидириб топишлари, кўкламги экишга тайёргарликни алоҳида контроль остига олишлари, экишнинг агротехника жиҳатидан энг юксак даражада ўтказилишини таъминлашлари лозим.

Партия XXI съезди давлат аппарати органларининг бир қанча функциялари жамоат ташкилотларига, шу жумладан, улар орасида энг оммавий ва энг обрўли бўлган меҳнаткашлар депутатлари Советлари ихтиёрига аста-секин ўтиши керак, деган кўрсатма берди. Бу йўлни турмушнинг ўзи, коммунистик қурилиш манфаатлари тақазо қилади. У социалистик демократияни шундай олий коммунистик мақсад сари оғишмай ва изчиллик билан ривожлантиришнинг ёрқин ифодасидирки, бунда улуғ Ленин башорат қилиб айтганидек, ҳамма кишилар жамият ишларини бошқаришни ўрганадилар ва бу ишни ҳақиқатда мустақил суратда бошқарадилар.

Кундалик практика жараёнида омманинг Советлар ишида актив иштирок этишининг янги ташкилий формалари вужудга келмоқда. Улар ҳар хил ташаббускор жамоат ташкилотлари билан кенгайтирилиб, бу ташкилотлар теварагида минглаб активлар уюшмоқда. Республиканинг ҳамма жойларида ташкил этилган кўнгилли халқ дружиналари ва ўртоқлик судлари жамоат тартибини сақлаш ва социалистик қонунчиликни амалга ошириш соҳасида катта иш олиб бормоқдалар. Шаҳарларда, район марказларида ва қишлоқларда тузилган маҳалла ва кўча комитетлари ободончилик ишларини яхшилаш, аҳоли ўртасида оммавий-маданий ишларни ривожлантиришда Советларнинг актив ёрдамчилари ролини ўйнамоқдалар. Масалан, Ўрта Чирчиқ районининг Тўйтепа посёлкасидаги кўча комитетларининг бевосита иштироки билан кўчаларни обод қилиш, йўлларни тузатиш ва санитария жиҳатидан тартиб ўрнатиш юзасидан мунтазам суратда оммавий якшанбаликлар ўтказилиб турибди.

Жамоат ва давлат ишларини бошқаришга оммани кўпроқ жалб этиш мақсадида бир қанча Советларнинг ижроия комитетлари бўлим ва бошқармаларнинг фаолиятида коллегиячиликни кенгайтириш йўлини тутмоқдалар. Ҳазорасп район маданият бўлими ҳузурида қишлоқ клублари, кутубхоналари ва қироатхоналарининг ишини яхшилашга ёрдам берувчи жамоат кенгаши тузилди. Тошкент шаҳар ижроия комитети ҳузурида шаҳар транспортининг ишини контроль қилувчи жамоат кенгаши тузилди. Кўпгина ижроия комитетларда пенсионерлар кенгашлари ташкил этилди ва ишлаб турибди.

Бироқ, буларнинг ҳаммаси жамоат ишларини бошқаришга жуда кенг оммани жалб этиш мақсадида ишни қайта қуриш йўлидаги дастлабки қадамлар, холос. Советларнинг ишида жамоатчилик асосларини янада қатъий, янада кенгроқ жорий қилиш керак.

Меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советлари чинакам халқ ҳокимияти органларидир. Советларнинг ишини янада юксалтириш, уларнинг омма билан боғланишини мустаҳкамлаш, социалистик демократияни ривожлантириш ва меҳнаткашларни Советларнинг амалий фаолиятига янада кўпроқ жалб этиш мақсадларини кўзлаб, уларнинг депутатлари сонини кўпайтириш зарур деб топилди. Ўзбекистон ССР маҳаллий Советларига бўладиган сайловда 62.776 депутат сайланади. Бу эса олдинги сайловлардагига қараганда 4 минг депутат кўпроқдир. Шу рақамнинг ёлғиз ўзи давлат ишларини бошқаришга халқ вакилларининг қанчалик кўп сонли армияси жалб этилаётганлигини ҳар қандай сўзлардан кўра ёрқинроқ кўрсатиб турибди.

Республиканинг ҳамма қисмларида депутатликка кандидатлар кўрсатишга бағишланган сайлов олди йиғилишлари сиёсий активлик ғоят ўсган вазиятда ўтди. Халқ энг яхши, энг муносиб кишиларни — саноат ва қурилиш илғорлари ва новаторларини, пахтадан мўл ҳосил етиштириш усталарини, шавкатли механизаторларни, донгдор чорвадорларни, фан, адабиёт ва санъат арбобларини, партия, совет, касаба союз ва комсомол ходимларини, Совет Армияси жангчиларини ўз кандидатлари қилиб кўрсатди.

(ДАВОМИ ТЎРТИНЧИ БЕТДА)

ЭРТАГА СОВЕТ АРМИЯСИ ВА ҲАРБИЙ-ДЕНГИЗ ФЛОТИ КУНИ

ТИНЧ МЕҲНАТИМИЗ ҚЎРИҚЧИЛАРИ—СОВЕТ АРМИЯСИГА ШОН-ШАРАФЛАР!

ТИНЧЛИК ВА ХАЛҚЛАР ХАВФСИЗЛИГИ ПОСБОНИ

В. И. ЧУЙКОВ
Совет Иттифоқи Маршали.

<>

Мамлакатимиз халқлари кураш ва ғалабалар шонли йўлини босиб ўтган Совет Қуролли Кучларининг 43 йиллигини зўр фахрланиш ҳистуйғуларига тўлган ҳолда қизғин нишонламоқдалар.

Қизил Армия Коммунистик партия ва унинг доҳиси В. И. Ленин томонидан Улуғ Октябрь социалистик революциясининг жанговар революцион кураш алангасида ташкил этилди. «Бу армия, — деган эди Владимир Ильич, — революция ютуқларини, бизнинг халқ ҳокимиятимизни, солдат, ишчи ва деҳқон депутатлари Советларини, бутун янги, чинакам демократик тузумини халқ душманларидан муҳофаза қилиши лозим».

Ишчи-деҳқон Қизил Армияси ташкил этилган кунидан бошлабоқ герман империалистларига, тиштирноғигача қуролланган 14 капиталистик давлатларнинг қуролли кучларига ҳамда ички контрреволюционларга қарши жиддий курашга отланди. Уч йилдан ортиққа чўзилган ва кучлар нисбати тенг бўлмаган курашда Қизил Армия очлик ва вайронгарчиликка қарамасдан, интервентларнинг бирлашган кучларини ҳамда уларнинг югурдаклари бўлган — Юденич, Колчак, Деникин, Врангель ва бошқа контрреволюцион кучларни тор-мор келтирди.

Бизнинг Қуролли Кучларимиз Улуғ Ватан уруши йилларида жиддий синовдан ўтди. Гитлерчилар Германиясига қарши олиб борилган бу уруш Ватанимиз халқларининг кўп асрлик тарихида олиб борган урушларининг энг оғири бўлди. Чунки немис фашистлари Европада босиб олган мамлакатларнинг ҳарбий-иқтисодий потенциалларини ҳам ўзига бўйсундирган эди.

Немис фашистларининг олдиндан тайёргарлик кўриб, Совет Иттифоқига қўққисдан қилган ҳужуми Қизил Армияни ва Ҳарбий-Денгиз Флотини жуда оғир аҳволга тушириб қўйди. Натижада урушнинг биринчи ойларида бизнинг армиямиз душманнинг сараланган кучларига қарши қаҳрамонона жанг қилиб, ўзининг қадрдон шаҳар ва қишлоқларини вақтинча ташлаб, мамлакатимизнинг ички томонига мажбуран чекина бошлади.

Коммунистик партия шундай оғир бир даврда даҳшатли 1918 йиллагидек социалистик Ватан хавф остида деб эълон қилди ва халқ оммасини она-Ватанни ҳимоя қилишга ва барча кучларни фашист босқинчиларини тор-мор келтиришга сафарбар қилишга чақирди. Совет халқи партиямизнинг бу чақириғига якдиллик билан жавоб берди. Халқ оммаси шундай оғир бир шароитда партия ва ҳукуматни қўллаб-қувватлади ва унга катта ишонч билдирди, фронтда ва фронт орқасида мисли кўрилмаган қаҳрамонлик намуналарини кўрсатди.

Совет Армияси халқ оммасининг қудратли ёрдамига суяниб, янги кучлар ва тажрибалар тўплаб, мамлакатимиз ичкарисига босиб кирган душманга қақшатғич зарба бера бошлади. Бизнинг армиямиз Москва ёнида ва айниқса Сталинград остонасида бўлган жангларда фашист босқинчилари армиясига қудратли зарба берди. Бу ғалабалар халқ ва армиянинг фашист Германиясининг муқаррар равишда тор-мор қилинишига бўлган ишончини ва уларнинг маънавий руҳини янада мустаҳкамлади. Шунингдек, гитлерчилар томонидан ваҳшийларча таланган Европа халқларини курашга илҳомлантирди ва уларнинг фашизм кучига қаршилик кўрсатишга бўлган қобилиятини янада оширди.

Курск ёнида, Украинада, Белоруссияда ва Болтиқ бўйи районларида бўлган ғолибона жангларда Совет Армияси фашизмга жиддий зарба берди ва унинг армиясининг қолдиқларини мамлакатимиз территориясидан ҳайдаб чиқарди. Улуғ Ватан урушининг ҳал қилувчи босқичида Совет Армияси Польша, Румыния, Болгария, Венгрия, Чехословакия ва Шарқий Европанинг бошқа мамлакатлари территорияларида фашист галаларини узил-кесил янчиб ташлади ва урушни ғалабалар билан тугаллаб, Берлин тепасига ғалаба байроғини тикди.

Бизнинг халқимиз ва унинг шавкатли Қуролли Кучлари кучли ва хавфли душман билан бўлган курашда буюк синовдан шараф билан ўтди. Астойдил курашиш ва қурбонлар бериш эвазига социалистик Ватаннинг мустақиллигини сақлаб қолди ва Европада ҳамда бутун дунёда халқларни фашизм зулмига тушиб қолиш хавфидан қутқазди.

Совет Иттифоқи Улуғ Ватан урушида Коммунистик партия ва унинг Марказий Комитети раҳбарлигида ғалабага эришди. Партия совет халқини ва унинг жангчиларини адолатли Ватан урушига отлантирди ва уларнинг қудратли кучларини бирлаштириб, душманни тор-мор келтиришга сафарбар қилди. Урушнинг охирги йилларида Қуролли Кучларимиз сафида уч миллиондан ортиқ коммунистлар бор эди. Бу барча партия аъзоларининг қарийб 60 процентини ташкил этарди. Коммунистлар фронтда ва фронт орқасида доимо олдинги сафда бўлдилар ва ўз орқаларидан оммани эргаштириб бордилар. Ўз мамлакатининг озодлиги ва мустақиллиги учун, бутун дунё халқларининг келажак порлоқ ҳаёти учун қон тўкиб, ўз жонини фидо қилган шонли Совет жангчиларининг ёрқин хотираси совет кишиларининг ва гитлерчи босқинчилардан озод бўлган бошқа мамлакатлар халқларининг қалбида абадий яшайди.

Коммунистик партия уруш тамом бўлгандан кейин совет халқининг барча кучларини халқ хўжалигини тиклаш ва янада ривожлантириш, социалистик жамият қурилишини туғаллаш ва аста-секин коммунизмга ўтишга қаратди. Шундай бир шароитда бизнинг партиямиз ташқи сиёсатининг асосий бош мақсади узоқ даврга мўлжалланган мустаҳкам тинчликни таъминлашга, капитализм исканжасидан озод бўлиб, янги жамият қуриш учун курашаётган мамлакатларга беғараз ёрдам беришга қаратилди. Совет Иттифоқининг капитализм системасидан ажралиб чиққан мамлакатлар билан мустаҳкам иқтисодий ва сиёсий ҳамкорлиги туфайли социализмнинг жаҳон миқёсидаги позицияси янада мустаҳкамланди.

Эндиликда жаҳон социалистик системаси ўз тараққиётининг янги босқичига қадам қўйди. Совет Иттифоқи коммунистик жамият қурилишини кенг авж олдиришни муваффақиятли амалга оширмоқда. Социалистик лагернинг бошқа мамлакатлари эса социализм асосларини қурмоқда, улардан баъзилари социалистик жамият қурилиши авж олдирилган даврга қадам қўйди. Социалистик давлатлар ҳозир жаҳон тараққиётига қудратли таъсир кўрсатмоқда. Натижада ҳозирги замоннинг энг муҳим проблемаларини тинчлик, демократия ва социализм манфаатига ҳал қилиш учун реал имкониятлар вужудга келди.

Бироқ, янги жаҳон уруши хавфи ҳали йўқолгани йўқ. Империалистлар агрессив ҳарбий блоклар системасини вужудга келтириб ва социалистик мамлакатлар атрофида ҳарбий базалар ташкил этиб, ядро қуроллари билан қуролланишда давом этмоқда, зўр бериб Ғарбий Германия милитаризми ва реваншизмини тикламоқда. Ҳозирги вақтда барча капиталистик мамлакатлар ҳарбий мақсадлар учун йилига 65 миллиард доллар сарф қилмоқда. НАТО (Шимолий Атлантик блоки) ташкил этилгандан буён ўтган 10 йил ичида бу блок аъзоларининг ҳарбий ҳаражатлари 555 миллиард 445 миллион долларни ташкил этди.

Шундай бир шароитда Коммунистик партия ва Совет ҳукумати ўзининг қуролли кучларини ядро қуроллари ва уни элтиб қўядиган энг янги воситалар ҳамда бошқа жанговар техника билан қуроллантиришга мажбур бўлди. Бу эса социалистик лагернинг ҳарбий қудратини янада мустаҳкамлаш ва уни империалистларнинг агрессив ҳаракатлари хавфидан сақлаш имконини берди.

Совет Иттифоқи ва социалистик лагернинг бошқа мамлакатлари ҳозирги вақтда жуда катта иқтисодий ва сиёсий ютуқларга эришди. Жаҳон майдонида кучлар нисбати социализм фойдасига тубдан ўзгарди. Шу туфайли жамият ҳаётидан урушни сиқиб чиқариш имконияти вужудга келди.

Совет Иттифоқи турли ижтимоий системадаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш, ядро қуроллари синовини тўхтатиш, ёппасига ва батамом қуролсизланиш сиёсатини оғишмай амалга ошириб бормоқда. Н. С. Хрущчев БМТ Бош Ассамблеяси XV сессиясида бундай деган эди: «Фақат ёппасига ва батамом қуролсизланишгина мустаҳкам тинчликни ва инсониятнинг осойишталигини таъминлаб бериши мумкин... Ғарб давлатлари қуролли кучлардан ва қурол-яроғлардан воз кечганларида эди, уруш олиб бориш воситаларини тугатиш йўлини тутганларида эди, социалистик давлатларда қуролли кучларга ва қурол-яроғларга ҳеч қандай эҳтиёж қолмаган бўлур эди, ракета қўшинларини, армияни, флотни, авиацияни, ҳаво ҳужумидан мудофаа воситаларини сақлаб туриш учун ҳеч қандай сабаб қолмаган бўлур эди».

Совет Иттифоқи ўзининг бу таклифини бир неча марта амалий иш билан ҳам тасдиқлади.

Шонли Совет Қуролли Кучлари ўзининг 43 йиллигини нишонлар экан, коммунизм қурилиши, тинчлик ва халқлар хавфсизлигини қўриқлашда ҳамиша ҳушёр бўлиб турмоқда. Ҳозирги вақтда Қуролли Кучларнинг янги асосий тури — ракета қўшинлари ташкил этилган. Улар дунёнинг истаган нуқтасига ядро қуроли билан қудратли зарба беришга қобилиятлидир. Қуролли кучларимизнинг бошқа ҳамма турлари ҳам ракета қуроллари билан жиҳозланган.

Совет Қуролли Кучларининг қудратини унинг қудратли техника билан жиҳозланганигина билдирмайди, албатта. Коммунистик партиянинг раҳбарлиги, марксизм-ленинизмнинг ўлмас таълимоти унинг куч-қудратининг манбаидир. Совет жангчилари — онгли, сиёсий томондан тайёрланган, ғоявий чиниққан ва ўз Ватанига чексиз содиқ бўлган ҳимоячилардир. Партиямиз уларни дадиллик билан курашиш ва ғалаба қилишга ўргатди.

КПСС Марказий Комитети (1957 йил) октябрь Пленумининг армия ва флотда партиявий-сиёсий ишларни яхшилаш тўғрисидаги ва бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг Умумармия кенгаши ҳақидаги қарори армиянинг жанговар тайёргарлигини оширишда муҳим роль ўйнади. Бу тарихий қарорлар Коммунистик партиянинг Қуролли Кучларга раҳбарлигини янада оширди, армия ва флотнинг халқ билан, маҳаллий партия ва совет ташкилотлари билан алоқасини мустаҳкамлади.

Командирлар, сиёсий ходимлар, партия ва комсомол ташкилотлари шахсий составлар ўртасида тарбиявий ишларни янада яхшилади ва армиянинг жанговар тайёргарлигини оширишда янги ютуқларга эришди.

КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорларидан илҳомланган армия ва флотнинг жангчилари партиямиз XXII съездини янги жанговар техникани эгаллашда юқори кўрсаткичларга эришиш, жанговар ва сиёсий тайёргарликда аълочилар сафини кўпайтириш, бўлинмалар ва қисмларда аълочилар сафининг ўсишига эришиш билан ҳамда жанговар ўқув-таълим ишларида юқори кўрсаткичларга эришиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириш билан кутиб олмоқдалар.

Тинчлик ва халқлар хавфсизлигини ҳимоя қилишда Совет Қуролли Кучлари билан ёнма-ён социалистик лагерь мамлакатларининг қардош армиялари турибди. Уларнинг жанговар ҳамкорлиги ўтган урушда фашизмга қарши биргаликда олиб борган курашларида мустаҳкамланди ва чиниқди.

Халққа, Ватанга, Коммунистик партияга ва Совет ҳукуматига чексиз содиқ бўлган совет жангчилари ўз ватанпарварлик ва интернационал бурчини бундан буён ҳам шараф билан бажаради, шонли ғалабалар билан тўлиб-тошган жанговар байроғини баланд кўтариб, олға боради. Улар Октябрнинг буюк ғалабаларини, Ватанимиз давлат манфаатини, социалистик лагерь мамлакатлари ва барча халқларнинг хавфсизлигини қўриқлашда ва бутун дунёда мустаҳкам тинчликни сақлашда доимо ҳушёр бўлиб турадилар.

Рассом А. Киручина ишлаган плакат. СССР Мудофаа министрлигининг ҳарбий нашриёти томонидан чиқарилган. ТАСС фотохроникаси.

Генерал Собир Раҳимовни эслаганимда...

Биз Ватанимиз пойтахти Москвадаги Дорогомилов номли студентлар ётоқхонасида тўладан келган, бақувват ва ўйчан кўзли кишига дуч келдик. У киши генерал Раҳимов дивизиясида хизмат қилган ва ҳозирда шу ётоқхонада тарбиячилик қилаётган Павел Федорович Федоров эканлигини билдик. Биз, ўзбекистонликлар ундан биринчи ўзбек генерали тўғрисида ўз хотираларини гапириб беришни илтимос қилдик. Павел Федорович илтимосимизни бажонидил қабул қилди.

— Ўзбек халқининг асл фарзандларидан бири,—аста гап бошлади у,— генерал Собир Раҳимовни жанговар ва моҳир командир, талабчан ва меҳрибон раҳбар, оддий ва даловар улфат, дивизиямиз жангчиларининг энг ғамхўр ва севимли кишиси сифатида хотирлайман. Мен 37-гвардиячи дивизияда химик вазифасида хизмат қилар эдим. Генерал Раҳимов даҳшатли жанг майдонларида менинг олдимга кўп марта келиб турар, ҳамма нарсалар билан қизиқар эди. Ўқ-дорилар, қурол-яроғ, озиқовқат ва кийим-кечаклар ҳақида доимо ғамхўрлик қилар, бизларни маънавий куч билан озиқлантириб турарди. Менга, касбим бўйича бўлса керак, генерал доимо «ўртоқ химик» деб мурожаат қилар эди. Мен эса, унинг «химик» деганини эшитиб, ҳурсанд бўлар ва бунинг учун жангчи дўстларим олдида мағрурланиб ҳам қўяр эдим. Дивизиямиз жангчилари душманга қарши курашда бир оиланинг болаларидек бир жон-бир тан бўлиб кетардилар.

Шонли армиямиз қатъий ҳужумга ўтган 1944 йилда генерал Собир Раҳимов командир бўлган 37-гвардиячи дивизия Белоруссия фронтида жанг қилмоқда эди. Дивизия душманни яшин тезлигида қувиб бораётган бир пайтда, 1945 йилнинг бошларида Москвадан, Бош штабдан бир телеграмма келди. Телеграммада химик Федоровни Бош штабга ишга юбориш ҳақида хабар қилинган эди.

— Мен телеграммани ўқир эканман, жанговар дўстларимдан ажралишимни кўз олдимга келтира олмай, ҳаёлга чўмдим. Шу пайт орқадан «қани, нима дейсан, ўртоқ химик» деган қатъий овозни эшитдим. Бу генералимиз эди.

— Ғалаба соатигача сизлар билан жанг майдонида бирга бўлишга рухсат этинг, ўртоқ генерал,— дедим.— Ҳеч қаёққа кетмайман!

— Майли, ҳеч қаёққа кетмайсан, сен биз билан қоласан,— деди командир.

Орадан кўп ўтмай, дивизияга Бош штабдан Рокоссовскийнинг имзоси билан яна телеграмма келади. Генерал Раҳимов бу телеграммани менга кўрсатар экан:

— Энди, бормасанг бўлмайди, ўртоқ химик. Қаерда бўлмагин, сен биз билан биргасан,— деди.

— Соғ бўл! Ғалабамизгача! — деб айтган унинг илиқ сўзлари ҳали-ҳали қулоғим остида жаранглаб эшитилади,— Федоров, чуқур хўрсиниб қўйди.

П. Ф. Федоров жанг майдонидан жўнаб кетар экан, дивизия командири генерал Раҳимов унга янги мотоцикл ва бошқа қимматбаҳо совғалар тақдим этибди.

— Штабда эканлигимда генерал Собир Раҳимовнинг вафот этганлигини эшитдим. Жуда-жуда ҳафа бўлиб кетдим. Ғалаба байроғимиз Рейхстаг устида мағрурона ҳилпираганда, мен талантли саркардамизни ғолиб армиямиз сафида тирикдек кўрдим.

Павел Федорович Федоров урушдан кейин Совет Армияси сафларида подполковник даражасигача ўсди. У яқинда пенсияга чиққанлигини айтди.

— Менда,— дейди у,— энди бўш вақтлар кўп бўлади. Неча йиллардан бери қилиб юрган орзумни бу йил рўёбга чиқармоқчиман. Қуёшли Ўзбекистонга бир саёҳат қилиб, аввало севикли марҳум командиримиз генерал Собир Раҳимовнинг туғилиб ўсган жойларини, қабрини, иложи бўлса унинг қариндош-уруғларини кўрсам деган ниятим бор.

Бизга Федоров ўз уйининг тўридан жой олган генерал С. Раҳимовнинг имзоси чекилган буйруқ ва гувоҳномани кўрсатади ва булар атоқли, жанговар командирдан энг қимматли абадий ёдгорлик эканлигини айтди.

— Ҳар гал Собир Раҳимовни ўйлаганимда, биринчи навбатда, унинг азамат қомати, пўлатдек иродаси ва катта инсоний қалби эсимга тушади,— деди Федоров суҳбат охирида.

Қудрат АҲМЕРОВ,
Москва шаҳри.

МЕҲНАТ ҚУЧОҒИДА

Совет ҳукуматининг қарори билан сўнгги йилларда қуролли кучларимизнинг сони анча камайтирилди. Демобилизация қилинган юз минглаб жангчилар халқ хўжалигимизнинг турли соҳаларида — завод ва фабрикаларда, колхоз ва совхозларда фидокорона меҳнат қилиб, жонажон Ватанимиз куч-қудратини мустаҳкамлаш, шон-шуҳратини ошириш, етти йилликнинг улуғвор вазифаларини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Кўпчилик қатори мен ҳам яқинда армия сафидан қайтиб келдим. Бундан илгари ғишт терувчи бўлиб ишлаганим учун тўғри Чиланзор массиви қурилишига бордим. Бу ерда олиб борилаётган уй-жой қурилишининг ҳажми мени ҳайратда қолдирди. Мени яхши кутиб олишди. Ўз касбим бўйича Мирҳамид Кабиров бошчилигидаги комплекс бригадага ишга қўйишди. Бир неча йил ишламаганингдан кейин касбингнинг унча-мунчаси эсингдан ҳам чиқиб қолар экан. Бригада аъзолари худди ўз қадрдонларидек менга қунт билан билмаганларимни ўргатишди. Ҳозир эса шу бригадада ишлаб, Чиланзорда олиб борилаётган уй-жой қурилишига ҳисса қўшаётганлигимдан бениҳоя хурсандман.

Совет Армияси ташкил топган куннинг 43 йиллиги кунида тинч меҳнатимизни зийраклик билан қўриқлаб турган, халқимизга содиқ бўлган барча жангчиларни чин кўнгилдан қутлайман.

Ж. ШЕРАЛИЕВ.
153-трестининг ғишт терувчиси.

Оддий жангчи, комсомол аъзоси С. Баратов Совет Армияси кунини жанговар ва сиёсий тайёргарликда яхши муваффақиятларни қўлга киритиш билан кутиб олди. Разведкачилик касбини аъло даражада эгаллашда у бошқаларга намуна бўлаётир.
А. Асанов фотоси.

РЕПОРТАЖ

ТИНЧЛИК ПОСТИДА

(ТУРКИСТОН ҚЎШИНЛАРИНИНГ ҲАЁТИ)

<>

АНИҚ ПРИЦЕЛ

Артиллериячилар позициясига тактика машғулотининг энг қизиган пайтида етиб бордик. Офицер Пўлатов зиммасига «душман»нинг тирик кучларини қўққисдан ўт очиб йўқ қилиш вазифаси юклатилган эди. Пўлатов реперни отиб кўриб, ундан мўлжалга қараб ўт очишга қарор қилади. 6 минут-у 27 секунд ўтиши билан снарядлар нишонга қараб учди.

— Қандай отишибди?— артиллериячи разведкачи Баратовдан қизиқиб сўрадик. Разведкачи дальнометрдан бир муддат кўзини олиб жилмайиб қўйди. Демак, ўқлар сира хато кетмабди.

Артиллериячилар олдида турган навбатдаги вазифа «душман»нинг кенг майдондаги тирик кучлари ва ўт очиш қуролларини тор-мор келтиришдан иборат. Қани, ёш офицер энди нима қилар экан? Юз берган аҳволни кўргач, у реперни отиб мўлжалга олиш ўрнига, ишни шкала билан олиб бориш лозимлигини дарҳол ҳал қилди. Бир неча секунд ўтар-ўтмас команда берилди. Яна ҳавода снарядлар кетма-кет учди. Артиллериячилар кенг майдонда чўзилган «душман»ни ўққа тутиб, уни бутунлай тор-мор келтиришга киришдилар. 3 минуту 16 секунд ичида топшириқ аъло даражада бажарилди.

«УРА!» САДОЛАРИ ОСТИДА

Сўнгги снарядлар портлаб бўлмасданоқ, орқа томондан ҳайқириб, позицияга жанговар машиналар — танклар ўтиб кетди. Улар қуроллардан ўт очиб, занжири билан ер бағрини ёриб борарди. Танклар кетидан эса, фронт бўйлаб «занжир» ҳосил қилиб пиёда аскарлар ҳаракат қилмоқда. Танклар қанча тез юрмасин, пиёда аскарлар ундан бир қадам ҳам кейинда қолмай, жанговар сафни бузмай боришаётир.

Қулоқларни ларзага келтирган «Ура!» садолари эшитилди ва «жанг» бир зумда «душман» траншеяларига кўчади.

— Баҳодир йигитлар,— дейди ёнимизда турган офицерлардан бири.

Бу, лейтенант Александр Боев командирлик қилаётган взвод экан. Ўртоқ Боев ёш бўлишига қарамай, маҳоратли командир бўлиб етишибди.

ГРИГОРИЙ СОРОКАДЕК ХИЗМАТ ҚИЛИШ КЕРАК

Караул хонасида жангчилар нарядга чиқиш учун тайёргарлик кўришарди. Гимнастика ёқалари тикилди, этиклар ярақярақ мойланди. Қуроллар текшириб кўрилди... Ҳа, наряд ҳазилакам иш эмас.

— Бир неча йилдан бери хизмат қилсам ҳам, караул туришга тўғри келадиган бўлса, ҳаяжонланаман,— дейди погонида ефрейторлик белгиси бўлган, қорачадан келган жангчи.

— Қўрқасизми?

— Ҳеч ҳамда. Фақат катта масъулият юклатилганини ҳис қиласан, киши.

Ефрейтор Ғаффор Қўчқоровга назар ташлар эканмиз, шу қисмда бир вақтлар хизмат қилган бошқа бир жангчи — оддий солдат Григорий Сорока хотирамизга келди. Ҳозир Сороканинг номини бўлим жангчилари ҳурмат ва эҳтиром билан эслайдилар.

... Кўкда юлдузлар чарақлаган, лекин ойдинсиз кеча эди. Сорока лагердаги қурол-аслаҳалар складида караууллик постида турарди. Атроф шундай қоронғики, кўз олдингдан нарини кўриш қийин. Ҳаммаёқ жимжит. Қаердадир пастликда, ариқда сув жилдирайди. Тун чумчуғи аҳён-аҳёнда чийиллайди... Бирдан сув жилдирашини бошқа бир товуш бузди.

— Тўхта! Ким келяпти? Бунга жавобан автоматдан отилган ўқлар тун сукунатини бузиб юборди. Сорока ҳам траншеяга сакраб тушиб олгач, босқинчиларга қараб ўт очди. Ёлғиз бир солдат билан бутун бошлиқ группа ўртасида тенгсиз жанг бошланди. Шу пайт Сорока елкасида қаттиқ оғриқ сезди... Григорий Сорока эрталаб вафот этди. Ўлишидан бир неча минут олдин ўзига келиб, тепасида энгашиб турган командирдан: «Склад нима бўлди?»— деб пичирлаб сўради. «Душман йўқ қилинди. Склад қурол-аслаҳалари билан сақлаб қолинди»,— жавоб берди командир. Бу сўзларни эшитгач солдат, мамнун бўлгандек кўз юмди...

Оддий солдат Григорий Сороканинг номи бўлим жангчилари рўйхатига абадийга ёзиб қўйилган. «Григорий Сорокадек хизмат қиламан!»— бу сўзлар оддий солдат ва сержантларнинг шиори бўлиб қолган.

Э. АЛЬМУҲАМЕДОВ.

☆

Ветеранлар кенгаши

Туркистон Ҳарбий Округи ҳузурида мамлакатимиз ва халқимиз душманларига қарши курашда чиниққан, шонли Совет Армиясини тузишда актив иштирок этган, отставкага чиққан офицерлардан ветеранлар кенгаши ташкил этилган.

Ветеранлар кенгашининг аъзолари Туркистон Ҳарбий Округи қисмларининг жангчилари ва офицерлари орасида сиёсий-тарбиявий ишларни олиб боришда ва уларни жанговар традиция руҳида тарбиялашда бошланғич партия ташкилотларига яқиндан ёрдам бермоқдалар. Отставкадаги полковник М. И. Богомолов, майор С. И. Худоянц ва бошқа ўртоқлар Фарғона ва Андижондаги ҳарбий гарнизон жангчиларига «Совет жангчиларининг ватанпарварлиги» деган темада лекция ўқидилар.

Ветеранлар кенгашининг фаолияти айниқса Совет Армияси куни арафасида янада қизиб кетди. Улар корхоналарда, ҳарбий қисмларда, мактабларда ва бошқа муассасаларда Совет Армиясининг босиб ўтган шонли йўли тўғрисида лекция ўқимоқдалар ва суҳбатлар ўтказмоқадлар. Ветеранлар кенгашининг актив аъзоси, гражданлар урушининг иштирокчиси, полковник И. Ф. Ульяновнинг «Чапаев ва чапаевчиларнинг қаҳрамонлиги», И. В. Капровнинг «Панфилов ва панфиловчиларнинг қаҳрамонлиги» деган темадаги лекциялари тингланди.

Шунингдек, Округ офицерлар уйида Туркистонда Совет Армиясининг ташкил этилиши тарихини, гражданлар уруши ва Улуғ Ватан уруши йилларида ўзбек жангчиларининг қаҳрамонлигини акс эттирувчи доимий виставка ташкил қилинган.

К. ХОЛМУҲАМЕДОВ.

УКРАИНАДАН ХАТ

Сенга содиқмиз, Ватан

Биз Совет Армияси кунини сиёсий ва жанговар тайёргарликда катта ютуқларни қўлга киритган ҳолда кутиб олдик. Биз ҳар хил миллат вакиллари катта бир оила фарзандларидек иноқ яшаймиз. Сафимизда армияга чақирилгунга қадар Ватанимизнинг турли чеккаларида ижодий меҳнат билан банд бўлган ёшлар кўп. Масалан, тошкентлик Холматжон Абдусаломов 1-авторемонт заводида слесарь бўлиб ишлаган. Ҳозир у энг яхши жангчи. Холматжон армия хизматини тугатгач, қадрдон заводга бориб, ишини давом эттирмоқчи. Олий ўқув юртлардан бирида сиртдан ўқиб, билимини оширишни ҳам мақсад қилиб қўйган.

Мен ҳам, дўстларим каби муқаддас гражданлик бурчимни аъло бажараётирман. Байрам арафасида ҳаётимда унутилмас воқеа рўй берди: Коммунистик партия кандидатлиги сафига қабул қилиндим. Бу эса мени катта вазифалар, улкан ишларни бажаришга ундайди.

Ватан олдидаги жанговар бурчимизни ҳар қачон бажаришга тайёрмиз, деб сизларни ишонтираман.

Неъматулла ҚАЮМОВ,
Н-ҳарбий қисмнинг оддий жангчиси.

Конгода янги қонли жиноят

Бутун дунё халқлари бельгиялик мустамлакачиларни лаънатламоқдалар

НЬЮ-ЙОРК. 20 февраль. ТАСС мухбирлари Г. Шишкин ва Н. Крестников хабар берадилар:

Бугун Хавфсизлик Кенгаши Конгодаги аҳволни муҳокама қилишни давом эттириш учун яна тўпланди.

Хавфсизлик Кенгаши кескин вазиятда иш олиб бораётганлиги ҳамма нарсадан сезилиб турибди. Телеграф ва радио мустамлакачилар ва уларнинг малайларининг Конгодаги ёвузликлари тўғрисида янгидан-янги хабарларни келтириб турибди. Конго бош министри Лумумбанинг яна 6 министри ва сафдоши қабиҳ қотиллар қўлига ушлаб берилган. Ўтган жума куниёқ совет делегациясининг бошлиғи В. А. Зорин Хавфсизлик Кенгашининг ишини албатта давом эттириш зарурлигини қатъий талаб қилиб, унинг ишидаги танаффусдан конголик ватанпарварлардан яна ўч олиш учун фойдаланишлари мумкин, деб огоҳлантирган эди. Ғарб давлатлари Хавфсизлик Кенгашининг ишини давом эттиришдан қатъий бош тортдилар ва унинг ишида 2 кунлик танаффус бўлишига эришдилар. Ваҳоланки, Америка вакили Кенгаш ишининг биринчи кунида Қўшма Штатлар кеча-кундуз мажлис қилишга тайёр, деб даъво қилган эди.

Мана бугун, Хавфсизлик Кенгашининг мажлиси очилиши биланоқ, Хаммаршельд Лумумбанинг 6 сафдоши — давлат министри, Лумбала, Шарқий вилоят бош министри Финант, Стэнливиль жандармериясининг бошлиғи Фатаки, Конго бош министрининг консультанти Эленгеза, Конго ёшлар союзининг раиси Нзузи ва Янгара Леопольдвилдан Баквангага кўчирилиб, у ерда ўлдирилганликлари тўғрисида хабар олганлигини эълон қилди.

Хаммаршельд мунофиқлик билан шайтон йиғиси қилиб, бу ўлдириш муносабати билан «ғазаб» ва «нафрат» билдирди.

ХАВФСИЗЛИК КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИ

<>

Хаммаршельд кетидан Либерия вакили Пэдмор сўзга чиқди. У ўз делегациясининг Африка давлатлари вакиллари билан маслаҳатлашувига ва Конго масаласи юзасидан ўз позициясини қайтадан қараб чиқишга имкон бериш учун Хавфсизлик Кенгашининг мажлисини Нью-Йорк вақти билан кундуз соат 3 гача қолдириб туришни таклиф этди.

АҚШ вакили Стивенсон Конго халқининг 6 сиёсий арбоби ўлдирилганлиги муносабати билан ўз ҳукумати номидан ғазаб ва норозилик билдириб, Конгода қилинаётган ваҳшийлик ва зўравонликнинг олдини олиш мақсадида БМТнинг шошилинч ва самарали чоралар кўришини талаб қилди. У Либерия вакилининг Кенгаш мажлисини кундуз соат 3 гача қолдириш ҳақидаги таклифини қувватлади.

Бирлашган Араб Республикасининг вакили Лутфи Конгодаги янги фожиали воқеалар муносабати билан қаттиқ ғазаб билдирди. У Касавубунинг қўли Конго халқининг ваҳшийларча ўлдирилган раҳбарларининг қонига беланган ва Бирлашган Милатлар Ташкилотига эндиликда мустамлакачиларнинг қуроли деб баҳо берилади, деди. У Либерия вакилининг Кенгаш мажлисини кундуз соат 3 га қолдириш ҳақидаги таклифини қувватлади.

Сўнгра совет вакили В. А. Зоринга сўз берилди.

Совет делегацияси, деди у, жума куни, Хавфсизлик Кенгашининг мажлисини кечиктириш ҳақида қарор қабул қилинган вақтда қандай ёмон хавф борлиги ҳақида айтган гаплари тўғри бўлиб чиққанлигини таъкидлашга мажбурдир. Ўша вақтда совет делегацияси мажлиснинг кейинга сурилган ҳар бир куни Конгодаги террор режимига эрк бериб қўйиш билан баравар деб айтган эди. Кечиктирилган ҳар бир кун — янги хавф ва янги қурбонлар демакдир, деб айтган эди Совет делегацияси. Биз шу нарсага аминмизки, деди В. А. Зорин, агар БМТ бельгиялик агрессорларга қарши қатъий чоралар кўришда пассивлик кўрсатадиган бўлса, бу ҳалокат бўлади. Конго халқининг миллий кадрларини қириб ташлаётган режимга тоқат қилиб туриш мумкин эмас. БМТ байроғининг қонга беланаётганига тоқат қилиб туриш мумкин эмас. Касавубу, Мобуту, Чомбе режими мустамлакачилар томонидан Конгода мажбуран жорий этилган террористик режимдир, деб таъкидлади совет вакили. Бельгияликларни дарҳол ҳайдаб чиқармасдан туриб ва уларнинг гумашталарини қамоққа олмасдан туриб, миллий озодликнинг бўлиши мумкин эмас. Биз Конгони қутқазишни ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг шаънини сақлаб қолишни ҳақиқатан ҳам истар эканмиз, деб давом қилди В. А. Зорин, Совет Иттифоқи киритган таклифларни албатта қабул қилишимиз керак.

Совет делегациясининг бош секретарь ҳақида айтганлари бугунги хабарлар билан яна бир марта тасдиқланди, деди В. А. Зорин. Хавфсизлик Кенгаши бош секретардан ҳамиша ўлдиришлар ҳақида хабарлар ва бунга илова қилинган норозилик сўзларини эшитиб турибди. Лекин бу уни рўй берган фактлар сиёсати учун жавобгарликдан қутқазмайди. В. А. Зорин совет делегациясининг фикрича, масалани бугуноқ муҳокама қилиб бўлиш ҳамда Бельгиянинг агрессиясини тўхтатиш ҳақида ва жиноятчиларни жазолаш тўғрисида қарор қабул қилиш зарурдир, деб таъкидлади. Совет резолюцияси, деди у, вужудга келган аҳволни бартараф қилишнинг бирдан-бир йўлидир.

Совет делегацияси, деди пировардида В. А. Зорин, Кенгаш мажлисининг кундуз соат 3 да чақирилишига қарши эътироз билдирмайди, аммо пайсалга солишга йўл қўйиш мумкин эмаслиги ҳақида яна бир марта огоҳлантиради.

Хавфсизлик Кенгаши мажлисининг охирида сўзга чиққан Цейлон ва Франция вакиллари Хавфсизлик Кенгашининг мажлисини кундуз соат 3 га қолдириш ҳақидаги таклифни қувватладилар.

Шундан кейин Хавфсизлик Кенгашининг аъзолари мажлисни ёпишга ва кундуз соат 3 да яна иш бошлашга бир овоздан қарор қилдилар.

Бельгиянинг Лондондаги элчихонаси олдида „жанг“

ЛОНДОН, 20 февраль. (ТАСС). Патрис Лумумбанинг хотирасига бағишланган оммавий митинг қатнашчилари кеча Бельгиянинг Лондондаги элчихонасини бир ярим соат давомида қамал қилиб, Конго оташин ватанпарвари ва унинг сафдошлари Бельгия қўғирчоқлари томонидан ёвузларча ўлдирилганига қарши ғазаб билан норозилик билдирдилар.

Намойишчиларнинг катта группаси «қотиллар» деб қичқириб, полиция соқчилари сафини ёриб ўтди ва элчихонага томон интилди, аммо полициянинг кучли отрядлари уларнинг йўлини тўсди. Бир неча минут давомида қаттиқ кураш бўлди, натижада полиция намойишчиларни элчихона биноси ёнидан суриб юборишга муваффақ бўлди.

Намойишчиларнинг бошқа бир группаси Бельгия элчихонасига бошқа томондан яқинлашишга уриниб кўрди. Элчихона олдида уларни отлиқ полиция қарши олди. Лекин намойишчилар бундан қўрқмадилар. Улар полициячи соқчилар сафини ёриб ўтдилар ва элчихонага ташландилар. Шошилинч суратда келтирилган полиция нарядлари намойишчиларни тарқатиб юбордилар. Кейинчалик парламент аъзоси лейборист Феннер Брокуэй Бельгия элчихонасининг ходимига Лумумбанинг ўлдирилганига қарши норозилик билдирилган хат топширди.

Кейинги маълумотларга кўра, Бельгия элчихонаси олдида ўтказилган бу намойиш вақтида полиция 30 га яқин кишини қамоққа олган.

Бельгия парламенти тарқатиб юборилди

ПАРИЖ, 20 февраль. (ТАСС). Король Бодуэн Бельгия парламентини тарқатиб юбориш тўғрисидаги декретни бугун имзолади. Янги парламент сайловлари, деб хабар қилади Франс Пресс агентлиги, 26 март кунига тайинланган. Король Эйскенс ҳукуматидаги тўққиз министрнинг истеъфосини қабул қилишдан бош тортди.

МАРОКАШ ҚЎШИНЛАРИ КОНГОДАН ОЛИБ ЧИҚИЛМОҚДА

ПАРИЖ, 20 февраль. (ТАСС). Франс Пресс агентлигининг Касабланкадан хабар беришича, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти қўшинлари составидаги Марокаш контингентининг биринчи группаси кеча Америка самолётларида Марокашга олиб келинди. Бу контингент Марокаш ҳукуматининг қарорига биноан Конгодан олиб чиқилмоқда. Группа составида 67 солдат ва офицер бор.

3100 солдат ва офицердан иборат бутун Марокаш контингентининг Конгодан эвакуация қилиниши 8 мартгача тугалланиши керак.

Тожикистон кино ходимлари — меҳмонимиз

Ўзбекистон кинематографлари яхши традиция бўлиб қолган қардош республикалар адабиётлари ҳафталигига ўхшаб қардош республикалар кино ходимлари билан учрашувлар ўтказиб туришга қарор қилдилар.

Бунинг дебочаси сифатида пойтахтимизга Сталинобод киностудиясининг ижодий ходимлари таклиф этилди. Тожикистон кинематографлари ўзлари билан бирга «Кобра» операцияси» янги бадиий фильмини ҳам олиб келдилар.

Тожик санъаткорлар билан биринчи учрашувни Ўзбекистон кинематографияси ходимлари Союзининг ташкилий бюроси Тошкентдаги кино ва театр уйида ўтказди. Бунда «Кобра» операцияси» картинаси қизғин муҳокама қилинди.

Тожикистон киностудияси ходимлари пойтахтимизнинг «Ёш гвардия» ва Собир Раҳимов номли кинотеатрларида ҳам тамошабинлар билан учрашдилар.

Суратда: «Тожикфильм» студиясининг ижодий коллективи Собир Раҳимов номли кинотеатрда.

С. Рихсиев фотоси.

Москваликларни мафтун этган газмоллар

Хилма-хил тус ва бўёқли гуллар. Улар кўк, қизил, оқ рангларда ажойиб товланиб, кўркам гулдаста ҳосил қилади, кўзларни қамаштиради. Улар боғлар, майдонларда эмас, сатин ва чит газмолларда рангбаранг товланиб турибди. Бу ажойиб «манзара»ни тўқимачилик саноати моллари Бутуниттифоқ виставкасида кўриш мумкин. Юқорида эслатган экспонатларимиз Сталин номли Тошкент тўқимачилик комбинатининг маҳсулотлари.

Пойтахтдаги Марказий виставка залида яқинда очилган тўқимачилик саноати моллари виставкасини ҳар куни минглаб москваликлар қизиқиб тамоша қилаётирлар.

Ўзбекистон тўқимачилик саноати корхоналарининг экспонатлари виставкада катта ўрин эгаллаган. Марғилон шойи комбинати «стрелка», «вечерняя», «креп-шифон», «тафта» деб аталувчи газмоллар, хилма-хил крепдешинлар билан қатнашган.

Е. ДРОЗДОВА.

ТАБИАТШУНОС БЛОКНОТИДАН

Дўлана

Дўлана ҳам олма, нок, беҳи сингари атргулликлар оиласига киради. У бошқа меваларга нисбатан ўзининг қурғоқчиликка чидамлилиги, ҳар қандай тупроқларда ҳам ўсиши ҳамда илдиз системасининг чуқур ер қатламларига ёйилиб ўсиши билан фарқ қилади.

Дўлана меваси таркибида 10—14 процент қанд моддаси, 0,88 процент олма кислотаси бўлади.

Дўланани уруғидан кўпайтириш жуда қийин, чунки у экилгандан кейин 2—3 йилдан сўнггина униб чиқади. Ўрта Осиё ўрмон хўжалиги илмий-текшириш институтида тадқиқот ишлари олиб бориб тўпланган маълумотларга қараганда, дўлана данагини экишдан олдин олтингугурт кислотасида 12 соат сақлагандан кейин 60 процент нами бўлган қумда баҳоргача сақлаш керак. Сўнг ерга экиш лозим. Ёки кузда уруғни олтингугурт кислотасидан олгандан сўнг, дарҳол ерга экаверса ҳам бўлади.

М. СОБИРОВ,

АФРИКА БЎЙЛАБ САЁҲАТ

Яқинда Ўзбекистон туристларидан бир группаси Одессага жўнаб кетди. Улар бу ердан «Эстония» теплоходида Ўртаер денгизи бўйлаб саёҳатга чиқадилар. Йўл-йўлакай улар Туркия, Италия, Марокаш, Тунис, Гвинея, Сенегал, Фил суяги қирғоқлари ва Греция мамлакатларига тушадилар. Саёҳат 37 кун давом этади.

Тез кунларда республикамиз туристларидан катта группаси Чехословакия, Ҳиндистон ва Афғонистонга саёҳатга борадилар. Шу йил баҳор ойида Англияга саёҳат қиладиган туристларимиз қайтишда Копенгаген, Стокгольм ва Хельсинки шаҳарларига ҳам экскурсия қиладилар.

Т. ЗУФАРОВ.

РЕДАКЦИЯ ПОЧТАСИДАН

ВАЪЗХОНЛИК ҚИММАТГА ТУШДИ

Тошкент шаҳрининг саноат корхоналари ва уй-жой бинолари ёппасига газлаштирилмоқда. Шу сабабли газ установкаларини ўрнатувчиларнинг иши ниҳоятда қизғин. Ҳар бир техник, монтажчи, ёрдамчи ишчининг соати, ҳатто минути қадрли.

Лекин...

Биз ўртоқ Абдусаломов бошлиқ учинчи газ-монтаж участкасидамиз. Бу участканинг 50 монтажчидан иборат 5 та бригада ишчилари ҳар куни эрталаб 8-30 минутда ишга киришишлари лозим. Ҳозир соат 10. Бироқ ишчилар участка ҳовлисида нима қилишни билмай туришибди. Уч-тўрт ёш монтажчи бир чеккага ўтириб олиб, латифа айтишмоқда.

Монтажчилар ўртасида меҳнат интизоми шу даражада бўшашиб кетганми? Йўқ, гап бошқа ёқда.

Монтажчиларни ва газ установкаларини иш жойига элтиб қўйиш учун шаҳардаги 45-автобаза раҳбарлари монтаж участкасига кунига эрталаб соат 8 да 15 та юк автомашинаси бериб туриши лозим. Бироқ ҳар куни 15 та ўрнига 8—11 машина берилади. 24 январда «20—97» номерли машина 2 соат 15 минут, «04—95» номерли машина 2 соат 45 минут, «12—36» номерли машина 3 соат кечикиб келди. Монтажчилар қолган машиналарни кутишга тоқати қолмагандан кейин соат 11 да оғир асбобларини кўтариб, пиёда ва трамвайда иш жойларига жўнаб кетишди.

Кейинчалик маълум бўлишича ўша куни эрталаб соат 8 дан ўн яримгача автобазада касаба союз ташкилотининг йиғилиши ўтказилган. Унда автобаза директори Новик, касаба союз маҳаллий комитетининг раиси Калугин, партия ташкилотининг секретари Жуков ўртоқлар «Меҳнат интизомини мустаҳкамлаш» тўғрисида узундан-узоқ нутқлар сўзлаган эканлар. Бу «муътабар» нутқлар сўзланганда, базанинг 359 та юк машинаси ва улар хизмат кўрсатадиган корхона ҳамда муассасалардаги кишилар, юқорида айтилган газ-монтаж участкасидаги ишчилар каби бекор туришга мажбур бўлганлар.

Энди шундай бир савол туғилади: автобаза раҳбарларининг иш вақтидаги ваъзхонлиги ва уларнинг меҳнат интизоми ҳақидаги панд-насиҳатлари давлатга жуда қимматга тушмадимикан?!

Г. АЛЬМУҲАМЕДОВ.

Хотин-қизлар маданият университети

Янгийўл районидаги Ленин номли колхоз правлениеси ташаббуси билан ташкил этилган хотин-қизлар маданият университети яқинда ўз фаолиятини бошлади. Ҳозир маданият университети машғулотларига колхознинг кўпгина хотин-қизлари актив иштирок этмоқдалар.

Университетнинг биринчи машғулотида «Меҳнаткашларни тарбиялашда маданият университетларининг роли» деган темадаги лекция марок билан тингланди. Лекциядан сўнг университет ректори ўртоқ Муҳитдинова тингловчиларни бу муассасанинг келгусида амалга ошираадиган тадбирлари билан таништирди.

«Жаҳон коммунистик ҳаракатининг илҳомбахш программаси» деган темада ўтказилган лекция ҳам тингловчиларга манзур бўлди.

Ч. ТЕМИРОВ.

Телевизор экранида

22 ФЕВРАЛДА

19.00. «Ёшлар клуби» (рус тилида).
19.45. Ўзбек тилида илмий-оммабоп фильм.
20.05. Сўнгги ахборот.
20.25. «Геологлар бўлган жойларда» — саноат ходимлари учун рус тилида эшиттириш.
20.50. СССР халқ артисткаси Тамарахоним концерти.
21.40. «Ловуллаб турган дарё» — Румыния киноповести.

23 ФЕВРАЛДА

19.00. «Қизил галстук» — телевизион журнал.
19.45. Сўнгги ахборот.
20.05. Совет Армияси ва Ҳарбий-денгиз флоти кунига бағишланган эшиттириш.
21.05. «Янгилик ижодкорлари» — саноат ходимлари учун ўзбек тилида эшиттириш.
21.20. «Даҳшатли тунлар» — киноповесть.

БИЛДИРИШ

Тошкент область ижроия комитети область Советги депутатларига билдирадики, шу йил 24 февралда меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Советининг VII чақириқ IX сессияси бўлади.

Кун тартиби — Тошкент область ижроия комитетининг иши ҳақида ҳисобот. Сессия эрталаб соат 11 да Ўзбекистон давлат Эстрадаси биносида (Навоий кўчаси, 55-уй) очилади. Депутатлар эрталаб соат 9 дан рўйхатга олинадилар.

Редактор З. И. ЕСЕНБОЕВ.

Тошкентнинг томоша залларида

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 22/II да **Маскарад**, 23/II да **Евгений Онегин.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 22/II да **Гамлет**, 23/II да **Олма гуллаганда.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 22/II да **Ошиқ Ғариб**, 23/II да **Оқ нилуфар.**

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА — 23, 24, 25, 26, 28/II да **Концерт ва аския кечалари.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 22/II дан 27/II гача РСФСР да хизмат кўрсатган артист **Юрий Дуровнинг хайрлашув гастроллари.**

КИНО

Серқуёш води серенадаси — «ВАТАН», «ИСКРА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Тўрт йўл — «ВАТАН» (кеч соат 9 дан), НАВОИЙ (кундуз 2-20 минутда).

Леон Гаррос дўстини қидиради — «МИР», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

«Кобра» операцияси — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 9 ярим ва 11 да).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА 24, 27, 28 февралда

концертлар

Ўзбекистон ССР халқ артисти, Сталин мукофоти лауреати **Ғулом Абдураҳмонов**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Коммуна Исмоилова, Қундуз Миркаримова, Эргаш Шукруллаев**, Жаҳон ёшлар фестивали лауреати **Фозил Харротов**, филармония солистлари **Раҳима Ҳакимова, Тоштемир Шарипов, Назира Хонкелдиева, Зиёдулла Ҳамдамов, Вилоят Оқилова, Раббим Ҳамдамов, Сора Шукурова** ва ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли қатнашади.

Концерт кеч соат 7 ярмида бошланади. Билетлар сотилмоқда.

(БОШИ ИККИНЧИ БЕТДА)

Маҳаллий Советларга сайлов олдидан

Депутатликка кўрсатилган кандидатлар орасида турли миллат намояндалари бор. Бу эса совет демократиясининг буюк ва бузилмас принципларини, совет халқларининг тобора мустаҳкамланаётган қардошлигини ифодалайди. СССР Конституцияси бизнинг мамлакатимизда хўжалик, давлат, маданий ва жамоат-сиёсий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида гражданларнинг, ўз миллати ва ирқидан қатъий назар, тенг ҳуқуқли эканлигидан иборат тарихий фактни қонун билан мустаҳкамлади. СССР халқларининг дўстлиги — манфаатлари умумий бўлган, коммунизм учун курашдаги мақсадлари умумий бўлган меҳнат аҳлининг қардошларча дўстлигидир. Халқлар дўстлиги — социалистик Ватанимиз кучқудратининг манбаидир.

Депутатликка кўрсатилган кандидатлар орасида саноат, қишлоқ хўжалигида, соғлиқни сақлаш, халқ маорифи, техника, фан соҳасида фидокорона меҳнатлари билан ўрнак кўрсатган 33 мингга яқин хотин-қизлар бор. Маҳаллий Советлар составига шунчалик кўп меҳнаткаш хотин-қизларнинг кўрсатилганлиги хотин-қизларнинг давлатни бошқаришдаги хизматларини ва юксак активлигини бутун халқ эътироф этганлигидан далолат беради. Никита Сергеевич Хрушчев КПСС Марказий Комитетининг январь Пленумида сўзлаган нутқида Турсуной Охунова ва унинг дугоналарининг намунаси совет тузуми даврида Совет Иттифоқининг Шарқ республикаларидаги хотин-қизлар қанчалик ўсганлигини, коммунистик қурилишда уларнинг роли қанчалик ошганлигини кўрсатади, деб таъкидлади.

Депутатликка коммунистлар билан бир қаторда неча ўн минглаб партиясизлар ҳам кандидат қилиб кўрсатилди. Бу ҳол Коммунистик партия ва халқнинг қудратли бирлигидан, коммунистлар билан партиясизлар бузилмас блокининг буюк ҳаётий кучидан далолат беради. Партия ва халқнинг манфаатлари бирдир.

Ҳозирги вақтда сайлов кампаниясининг энг муҳим даврларидан бири — депутатликка кандидат қилиб кўрсатилган кишилар учун агитация олиб бориш даври бошланди. Партия, совет, касаба союз, комсомол ва бошқа жамоат ташкилотларининг бурчи кандидатларнинг ижтимоий ва ишлаб чиқариш фаолияти билан сайловчиларни мумкин қадар яхшироқ таништирмоқ мақсадида агитация ва пропаганда ишларининг хилма-хил усулларидан тўлароқ фойдаланишдан иборатдир.

Депутатликка кандидат қилиб кўрсатилган кишиларнинг ўз сайловчилари билан бўладиган учрашувлари алоҳида муҳим аҳамиятга эгадир. Сайловчилар депутатликка кандидат қилиб кўрсатилган кишилар билан ҳар томонлама танишиб, ўз мулоҳаза ва таклифларини ҳамда наказларини баён қила олишлари учун сайловолди йиғилишлари ишчанлик вазиятида, ташкилий ва ғоявий жиҳатдан юксак савияда ўтказилиши лозим. Шубҳа йўқки, ана шундай учрашувлар вақтида сайловчилар маҳаллий Советларнинг ишларини янада такомиллаштириш юзасидан ўз фикрларини баён қилиб, бу соҳада камчиликларни кўрсатиб берадилар. Халқ вакиллари, маҳаллий Советлар ижроия комитетларининг бурчи — халқнинг овозини ҳушёрлик билан тинглаб, унинг таклифларини сабот билан амалга оширишдан иборатдир.

Сайловолди кампаниясининг бутун жараёни совет сайлов системасининг чинакам демократик характеридан далолат беради. Меҳнаткашлар коллективлари, Коммунистик партия, ёшлар, жамоат ташкилотлари сайлов комиссияларининг составларига ўзларининг энг яхши вакилларини кўрсатдилар. Жуда катта армия — 200 минг кишидан кўпроқ ишчилар, колхозчилар ва зиёлилар сайлов комиссияларининг аъзолари бўлиб, улар сайловлар олдидан жуда катта тайёргарлик ишлари олиб бормоқдалар.

Советларга бўладиган сайловларнинг муваффақиятли ўтказилиши кўп жиҳатдан ташкилий-техника тайёргарлик ишларининг миқёсига боғлиқдир. Маҳаллий Советлар ижроия комитетлари, сайлов комиссиялари, касаба союз, комсомол ташкилотларининг ташкилотчилик роли ана шу ерда намоён бўлиши лозим. Сайлов кунигача ҳар бир сайлов участкасининг намунали равишда тахт қилиб қўйилиши ҳақида ғамхўрлик қилиш керак. Ҳамма нарса кўзда тутилиши, ҳисобга олиниши лозим. Тошкент шаҳрининг Октябрь районидаги 22-мактабда ва Ленин районидаги 30-мактабда жойлашган сайлов участкалари фаолияти сайловларга ташкилий-техника жиҳатдан муваффақиятли тайёргарлик кўришнинг намунаси бўла олади.

Алоқа, маданият, савдо министрликларининг органлари сайлов кампаниясида актив иштирок этишлари керак. Сайлов комиссиялари ва сайлов участкалари учун узлуксиз телефон ва радио алоқасини йўлга қўйиш, ҳамма сайлов ҳужжатларини ўз вақтида етказиб бериш, сайловчилар учун намунали маданий ва савдо хизматини таъминлаш муҳим аҳамиятга эгадир.

Сайловчиларнинг рўйхатларини аниқлаш — сайловларга тайёргарликдаги ишларнинг ғоят муҳим қисмидир. Бу оддий техникавий иш бўлмай, катта сиёсий аҳамиятга эга бўлган тадбирдир. Бу ерда гап сайлов кунида ҳар бир сайловчи ўз гражданлик бурчини тўла равишда бажара олиши, ўзининг Конституцияда таъминланган буюк ва мустаҳкам сайлов ҳуқуқини амалга ошира олиши учун ҳамма шарт-шароитни яратиш ҳақида бормоқда.

Совет сайлов системаси чинакам демократик, чинакам халқчил система бўлиб, бу система совет гражданларининг буюк ҳуқуқларини қайд этибгина қолмай, шу билан бирга бу ҳуқуқларнинг амалга оширилишини амалда таъминлайди. Совет демократиясининг буржуазия мамлакатларидаги сохта ва ёлғон демократиядан асосий устунликларидан бири ҳам ана шундадир. Буржуазия мамлакатларида бир ҳовуч капиталистларгина ҳуқуқлардан фойдаланиб, кенг меҳнаткашлар оммаси эса турли важлар билан, турли чеклашлар ва найранглар йўли билан демократик ҳуқуқ ва эркинликлардан маҳрум қилингандирлар.

Советларга ўтказиладиган сайловлар совет халқи маънавий-сиёсий бирлигининг кучли намойиши, совет демократияси, коммунистлар билан партиясизлар кучли блокининг янги порлоқ тантанаси бўлади.

Сайловчилар коммунистлар ва партиясизлар блокининг кандидатлари учун, халқимизнинг энг яхши ўғил ва қизлари учун якдиллик билан овоз берар эканлар, Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг доно сиёсати учун, социалистик Ватанимизнинг янада равнақ топиши учун, халқ хўжалиги ва маданиятни ривожлантиришдаги янги муваффақиятлар учун, халқ бахт-саодати учун, бутун дунёда тинчлик бўлиши учун овоз берадилар.

Сайловчилар халқ кандидатлари учун ўз овозларини берар эканлар, жонажон Коммунистик партияга бўлган чексиз садоқатларини ва муҳаббатларини яна бир марта намойиш қиладилар. Совет кишилари ўзлари қўлга киритган тарихий зафарлар учун, ўзларининг бахт-саодати учун, ўзларининг ҳозирги ажойиб турмуши ва бундан ҳам кўркамроқ келажаги учун Коммунистик партиядан ва унинг доно сиёсатидан бениҳоя миннатдордирлар.

Ўзбекистон меҳнаткашлари Коммунистик партия ва унинг синалган ҳамда саботли ленинчи Никита Сергеевич Хрушчев бошчилигидаги Марказий Комитети теварагида тағин ҳам маҳкамроқ жипслашган ҳолда маҳаллий Советлар сайловларига бормоқдалар.

Мамлакатимиздаги ҳамма халқлар Никита Сергеевич Хрушчевни меҳнаткашларнинг бахт-саодати учун оташин курашчи деб биладилар. Ўртоқ Н. С. Хрушчев омма билан маҳкам алоқада бўлиб иш олиб бораётганлиги, ҳаётни, ишлаб чиқаришни чуқур ва ҳар томонлама билганлиги, илғор, прогрессив ҳаракатларни дарҳол сезиб, ҳамма янгиликларга кенг йўл очиб бераётганлиги туфайли, ўзининг большевистик ростгўйлиги, ленинча принципиаллиги ҳамда камчиликларга муросасизлиги, партия, Ватан манфаатлари йўлида садоқат билан хизмат қилаётганлиги, тинчлик учун ҳормай-толмай кураш олиб бораётганлиги туфайли жуда катта обрў қозонди ва умумхалқнинг қизғин муҳаббатига сазовор бўлди.

Маҳаллий Советлар сайловларига тайёргарлик олиб борилаётган шу кунларда Ўзбекистон ишчилари, колхозчилари, меҳнаткаш зиёлилари етти йилликнинг учинчи йили учун ўз зиммаларига олган юксак мажбуриятларни шараф билан адо этишга, қишлоқ хўжалигини кескин суратда юксалтиришнинг КПСС Марказий Комитети январь Пленуми томонидан белгиланган программасини оғишмай амалга оширишга, КПСС XXII съездини коммунизм қурилишидаги ажойиб зафарлар билан кутиб олишга қатъий бел боғлаганликларини намойиш этмоқдалар.

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ“

4-БЕТ, 22 ФЕВРАЛЬ, 1961 ЙИЛ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Редакциямизнинг АДРЕСИ:

Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — 26334 ва 33262 орқали: Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040. 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими, Маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 29040, 50. Секретариат — 34808, 115, Эълонлар бўлими — 28142.

Р. 01506. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. В. 1538.